

VÆKST OG VÆKSTVILKÅR I SJÆLLANDSKE KOMMUNER

Faxe Kommune 2018

FORORD

Denne rapport præsenterer aktuelle, erhvervsrelevante nøgletal for Faxe Kommune. Indikatorerne dækker erhvervmæssige præstationer, der bl.a. vedrører værdiskabelse, produktivitet, antal nye virksomheder, beskæftigelse og eksport i kommunens virksomheder. Rapporten indeholder endvidere relevante nøgletal for de lokale vækstvilkår med fokus på arbejdsmarked, pendling, uddannelse, erhvervsindkomster, virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsfremme, mv. Rapporten giver et solidt videngrundlag for at styrke og målrette den erhvervspolitiske indsats til gavn for lokal vækst- og erhvervsudvikling.

God læselyst.

INDHOLD

SAMMENFATNING	4
DEL I VÆKST OG ERHVERVSPRÆSTATIONER	6
1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET	7
2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE	11
3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER	18
4 EKSPORT	23
DEL II VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER	27
5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING	28
6 UDDANNELSE	35
7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER	39
8 BRUG AF ERHVERVSFREMME	42
9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?	45

SAMMENFATNING

Faxe Kommune har siden 2010 oplevet en pæn fremgang på 9 pct. i værdiskabelse i de private brancher. Fremgangen skyldes ikke, at der er kommet flere i beskæftigelse, men at en række lavproduktive jobs inden for detailhandel og transport er blevet erstattet af jobs i internationalt orienterede erhverv, såsom IT og kommunikation samt finansiering og forsikring, som typisk har en højere gennemsnitlig værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Opgøres værdien, som erhvervslivet skaber, på virksomhedsniveau, er niveauet for Faxe Kommune under regions- og landsgennemsnittet. Faxe Kommune har en høj andel lavproduktive virksomheder og en lav andel af højproduktive virksomheder.

Erhvervsstrukturen i Faxe er kendetegnet ved mange små virksomheder inden for håndværk, operationel service og detailhandel. 93 pct. af virksomhederne i Faxe Kommune har under ti ansatte, men de små virksomheder tegner sig kun for 46 pct. af den samlede private beskæftigelse. En række store virksomheder med 50+ fuldtidsansatte tegner sig for 24 pct. af den samlede private beskæftigelse.

Overlevelseshraten for nyetablerede virksomheder er gået tilbage i Faxe Kommune og ligger under gennemsnittet for Region Sjælland. De nye virksomheder i Faxe skaber i mindre omfang nye arbejdspladser end de nystartede virksomheder i regionen og på landsplan. De nye virksomheder, etableret fra 2010-15, beskæftiger 420 fuldtidsansatte i Faxe Kommune i 2017. Andelen af vækstvirksomheder er generelt lavere i Faxe Kommune, og andelen af virksomheder med høj vækst har været svagt faldende de seneste år.

Siden 2011 er et stigende antal virksomheder i Faxe Kommune begyndt at afsætte deres produkter og ydelser på eksportmarkederne. I 2017 eksporterede 8 pct. af virksomhederne i Faxe, hvilket er under landsgennemsnittet (14 pct.). Med et stigende antal eksporterende virksomheder

i Faxe er eksportværdien også steget med 37 pct., mens den på landsplan er steget med 28 pct.

Faxe Kommune har siden 2014 oplevet en pæn befolkningstilvækst. Tilvæksten skyldes en positiv nettotilflytning af borgere samt nettoindvandring af personer fra udlandet. Samtidig er andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder steget.

Pendlingen ind og ud af kommunen er stigende. I 2017 pendlede godt 7.000 personer ud af kommunen for at gå på arbejde, mens godt 5.500 pendlede til kommunen for at arbejde i virksomheder i Faxe Kommune. Personer, som pendler til kommunen, arbejder primært inden for offentlig administration, undervisning og sundhed.

I Faxe Kommune er 51 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken. Det er en lidt højere andel end gennemsnittet for hele Region Sjælland. Der har været en pæn fremgang i erhvervsindkomsten de seneste år. Fremgangen er primært drevet af en stigning i antal personer med erhvervsindkomst og i mindre grad af ændringer i den gennemsnitlige erhvervsindkomst.

68 pct. af de beskæftigede i Faxe Kommune har en kompetencegivende uddannelse, hvilket er lidt under niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 44 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er væsentligt over landsgennemsnittet på 34 pct. Der har de senere år været et fald i deltagelse i efter- og videreuddannelse som bl.a. AMU-kurser mv.

I Faxe Kommune har 6,2 pct. af virksomhederne benyttet regional eller national erhvervsfremme. Flest har benyttet sig af strukturfondsprojekter. Andelen, der benytter nationale tilbud, er generelt højere i Faxe Kommune end på landsplan.

VÆKST OG ERHVERVS- PRÆSTATIONER

1

VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

2

BESKÆFTIGELSE, VIRKSOMHEDER OG
ARBEJDSPLADSER

3

IVÆRKSÆTTERI OG
VÆKSTVIRKSOMHEDER

4

EKSPORT

1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

Værdiskabelsen inden for private brancher er øget i Faxe Kommune og ligger i dag på niveau med landsgennemsnittet.

Fremgangen skyldes primært, at en række relativt lavproduktive jobs er blevet erstattet af mere højproduktive jobs inden for primært, tele, IT og kommunikation samt finansiering og forsikring.

Målt på andelen af hhv. lav- og højproduktive virksomheder har Faxe en relativt lille andel af virksomheder med høj vækst og en stor andel af virksomheder med lav vækst.

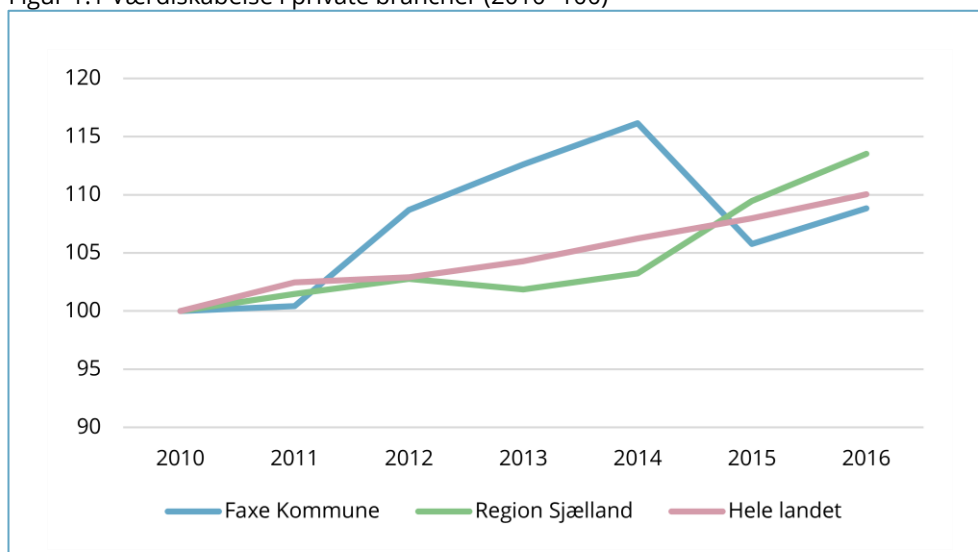
18% af virksomhederne i Faxe Kommune er højproduktive.

Værdiskabelsen i Faxe Kommune er steget med **9%** i perioden 2010-16.

Værdiskabelse og produktivitet i den private sektor har stor betydning for Danmarks samlede velstandsudvikling. Værdiskabelsen er et udtryk for den samlede værdi, som bliver skabt af de personer, der arbejder i de lokale virksomheder.

Faxe Kommune har set over hele perioden fra 2010-16 oplevet en fremgang i den private sektors værdiskabelse. Det fremgår af figur 1.1, der viser udvikling i værdiskabelsen i private brancher siden 2010 og frem til i dag for hhv. Faxe Kommune, Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 1.1 Værdiskabelse i private brancher (2010=100)

Kilde: Sam-K/Line.

Med en samlet værdiskabelse i de private brancher på 5,1 mia. kr. i 2016 er Faxe Kommune en af de mindre erhvervskommuner i Region Sjælland.

I perioden 2010-14 har der været en kraftig vækst i den samlede værdiskabelse i Faxe Kommune. Der skete dog et fald i værdiskabelsen fra 2014-15, men derudover har værdiskabelsen i Faxe Kommune generelt været stigende. I 2016 er den samlede værdiskabelse i kommunen øget med 9 pct. i forhold til 2010. Til sammenligning har fremgangen på landsplan været 10 pct.

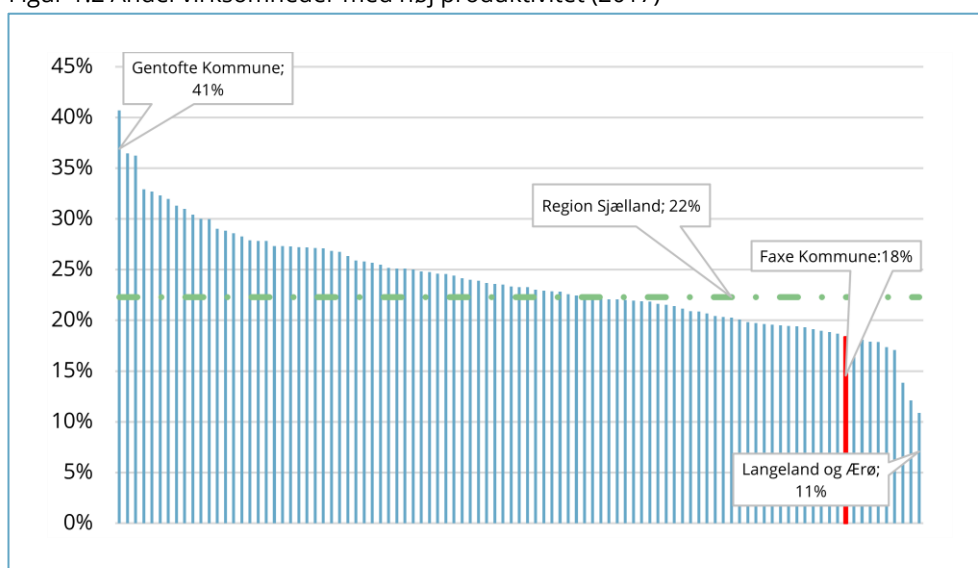
Den samlede beskæftigelse er ikke vokset i Faxe Kommune, så fremgangen i værdiskabelsen er primært et resultat af, at en række relativt lavproduktive jobs inden for detailhandel og transport er erstattet af andre jobs inden for bl.a. tele, IT og kommunikation samt finansiering og forsikring, som typisk har en højere gennemsnitlig værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Værdiskabelse kan også opgøres på virksomhedsniveau. I det følgende ses der på andelen af virksomheder med hhv. høj og lav produktivitet.

Virksomheder med høj produktivitet er opgjort som virksomheder, der er blandt de 25 pct. mest produktive i deres branche. Virksomheder med lav produktivitet er virksomheder, der er blandt de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche. På landsplan vil der pr. definition altid være 25 pct. højproduktive virksomheder og 25 pct. lavproduktive virksomheder.

Figur 1.2 viser andelen af kommunens virksomheder, som er blandt de 25 pct. mest produktive inden for deres branche i Danmark målt som værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Figur 1.2 Andel virksomheder med høj produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har høj produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mest produktive i dens branche.

I Faxe Kommune er 18 pct. af virksomhederne højproduktive. Det placerer Faxe relativt langt nede på listen, men kun med 4 procentpoint op til gennemsnittet for Region Sjælland, der er 22 pct.

Private brancher omfatter alle sektorer eksklusiv offentlig administration, undervisning og sundhed. Udover private virksomheder omfatter det også offentlige virksomheder og non-profit-institutioner rettet mod husholdninger, som fx privatskoler, velgørende organisationer og fagforeninger.

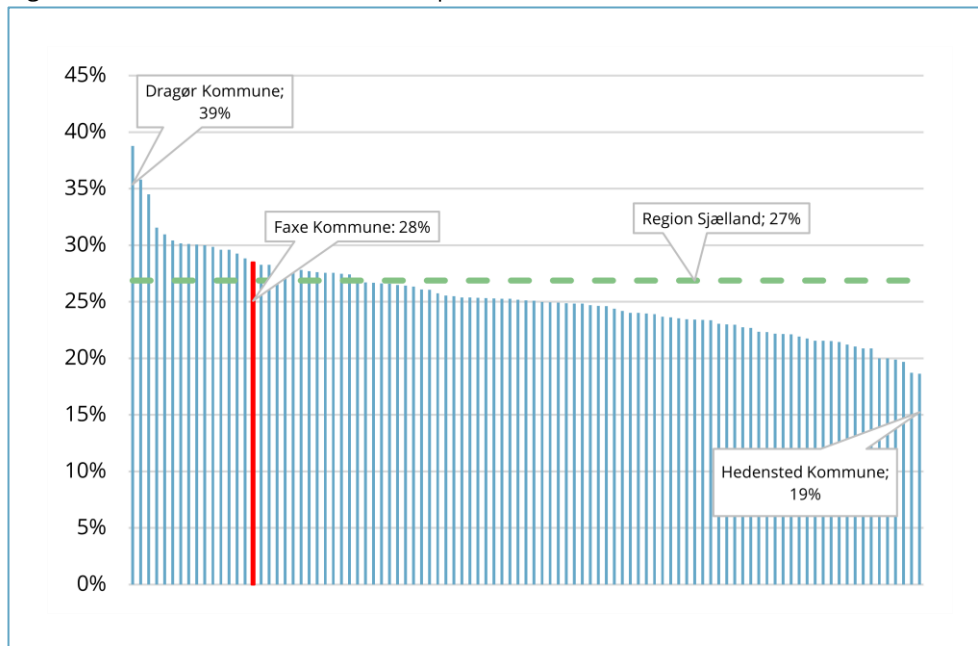
Private virksomheder omfatter alle virksomheder uafhængig af sektor, som efter arbejdsstedets branche og økonomiske virksomhedsform kan identificeres som en privat virksomhed. Private virksomheder omfatter også private nonprofit organisationer. Kun virksomheder med væsentlig økonomisk aktivitet er inkluderet. Det vil med andre ord sige, at private virksomheder er afgrænset til virksomheder, hvor der præsteres en arbejdsindsats svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk.

Værdiskabelsen måler den merværdi, som en virksomhed skaber, når den producerer. Den beregnes som forskellen i værdien af de varer og tjenesteydelser, som virksomheden bruger, og de varer og tjenesteydelser, som den producerer. For en given kommune er virksomhedernes værdiskabelse lagt ud på arbejdsstederne hjemhørende i kommunen. Hvor udviklingen i værdiskabelsen er vist, er værdiskabelsen renset for prisstigninger.

Et tilsvarende billede ses i figur 1.3, men med fokus på andelen af virksomheder med lav produktivitet. Kommunerne er rangeret efter andelen af virksomheder i kommunen, der har en produktivitet på niveau med de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche.

I figur 1.3 er det positivt at placere sig langt nede på listen med en lille andel af virksomheder med lav produktivitet.

Figur 1.3 Andel virksomheder med lav produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har lav produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mindst produktive i dens branche.

Målt på andelen af lavproduktive virksomheder ligger Faxe Kommune relativt tæt på lands- og regionsgennemsnittet med en andel på 28 pct.

Dragør Kommune er den kommune i Danmark, der har den højeste andel lavproduktive virksomheder, mens Hedensted er den kommune, der har den mindste andel af lavproduktive virksomheder.

2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE

Antallet af beskæftigede årsværk er gået frem siden 2012 efter et fald fra 2010-12. Der er sket betydelige forskydninger i beskæftigelsen mellem sektorer i Faxe Kommune i perioden fra 2010-17. Handel og transport udgør i 2017 en mindre andel af beskæftigelsen.

Særligt de private servicebrancher har været de helt store jobskabere. I perioden fra 2010-17 tegnede servicebranchen sig for en beskæftigelsesmæssig fremgang på mere end 360 fuldtidsårsværk.

Antallet af arbejdssteder har været stigende siden 2014. Virksomhedsbestanden består i overvejende grad af mindre virksomheder.

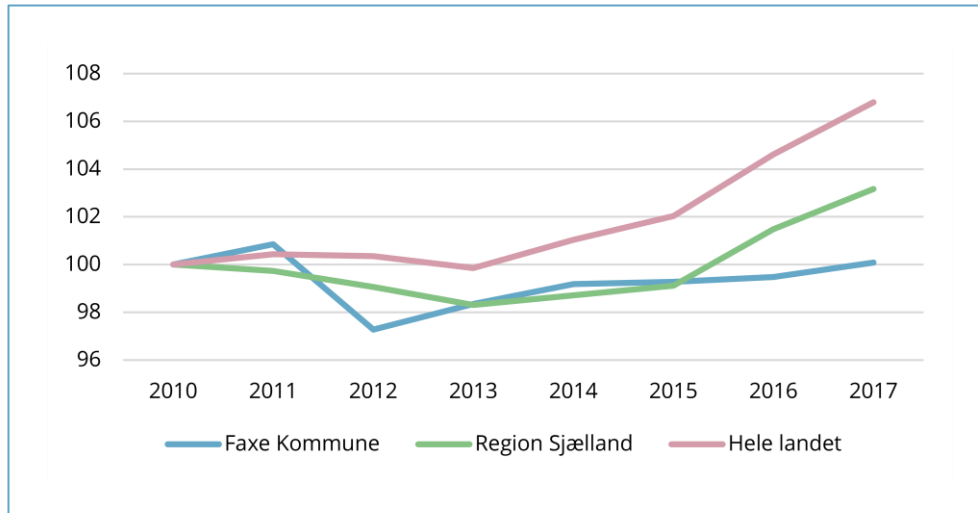
Beskæftigelsen er øget med **3%** siden 2012.
Det er private servicebrancher samt bygge & anlæg, der har trukket udviklingen.

Private servicebrancher tegner sig for **31%**
af den private beskæftigelse i Faxe Kommune.

Dette kapitel har fokus på udviklingen i antal beskæftigede og arbejdssteder og ser nærmere på hvilke sektorer og brancher, der går frem og tilbage.

Figur 2.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs i private virksomheder som indekstal, hvor andelen af fuldtidsjobs i 2010=100. Udviklingen i Faxe Kommune sammenlignes med udviklingen i Region Sjælland og hele landet.

Figur 2.1 Private fuldtidsjobs (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Over de seneste syv år har antallet af fuldtidsbeskæftigede i Faxe Kommune ligget på et stabilt niveau. Det uændrede beskæftigelsesniveau skyldes et fald i beskæftigelsen fra 2011-12, hvorefter antallet af private fuldtidsjobs steg med 3 pct. Det er en mindre fremgang end i Region Sjælland og en markant mindre fremgang end i hele landet, som siden 2010 oplevede en fremgang i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer i private virksomheder på 7 pct.

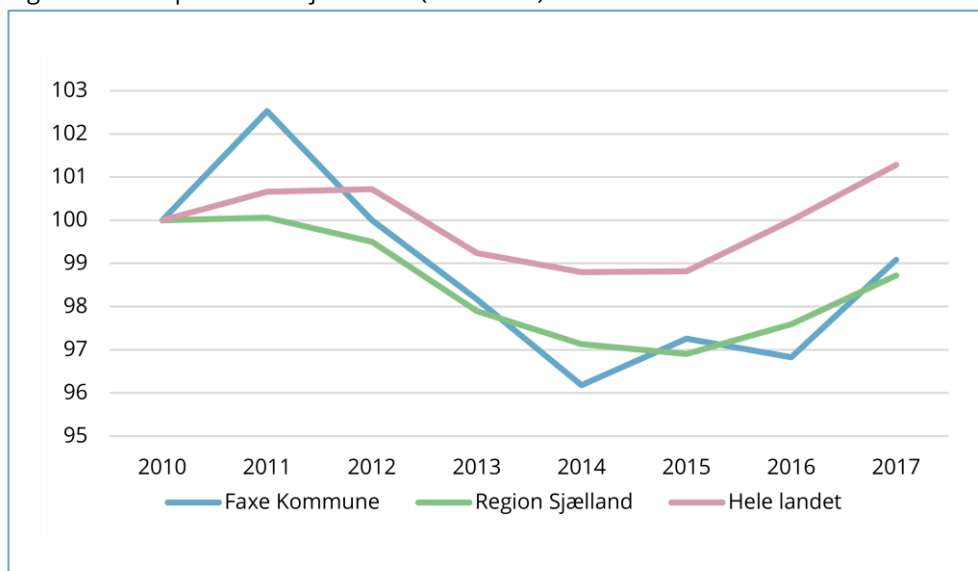
I 2017 beskæftigede private virksomheder i Faxe Kommune 7.277 fuldtidsbeskæftigede personer. Det er på niveau med 2010.

Fuldtidsjobs i private virksomheder måler aktiviteten i virksomhederne i form af antallet af fuldtidsbeskæftigede personer. Antallet af fuldtidsjobs er beregnet ved at omregne virksomhedernes indberettede betalte timer til fuldtidsstillinger. Omregningen bidrager til at skabe sammenlignelighed på tværs af virksomheder uafhængig af antallet af personer på hhv. hel- og deltid.

Fuldtidsjobs omtales i rapporten også som fuldtidsbeskæftigede personer, fuldtidsårsværk og årsværk.

Faldet i fuldtidsbeskæftigede fra 2011-12 kan skyldes et fald i antal private arbejdssteder. Figur 2.2 viser udviklingen i antal virksomheder i Faxe Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 2.2 Antal private arbejdssteder (2010=100)

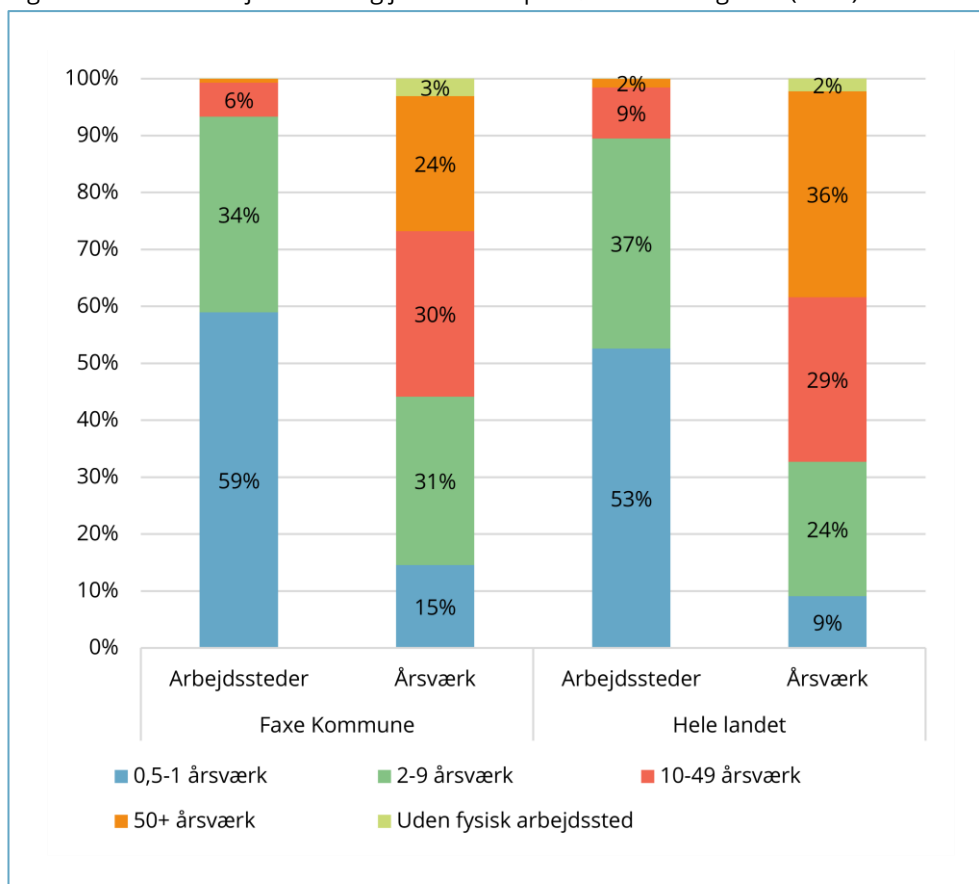
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I 2017 var der 1.842 private arbejdssteder i Faxe Kommune. Flest arbejdssteder var lokaliseret inden for branchegrupperne bygge & anlæg (19 pct.), landbrug, skovbrug og fiskeri (11 pct.) samt detailhandel (11 pct.).

Fra 2011-14 faldt antallet af private arbejdssteder i Faxe med 6 pct., men siden 2014 er udviklingen vendt, og antallet af arbejdssteder er steget. Faxe Kommune har oplevet et kraftigere fald i antallet af arbejdssteder sammenlignet med hele landet. I 2017 ligger Faxe 1 pct. under niveauet for 2010.

Figur 2.3 viser, hvordan den private beskæftigelse og private arbejdssteder i kommunen fordeler sig på størrelseskategorier i 2017 holdt op mod hele landet. Virksomhederne er inddelt i følgende størrelseskategorier: 0,5-1 årsværk, 2-9 årsværk, 10-19 årsværk, 20-49 årsværk samt 50 eller flere årsværk.

Figur 2.3 Private arbejdssteder og jobs fordelt på størrelseskategorier (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

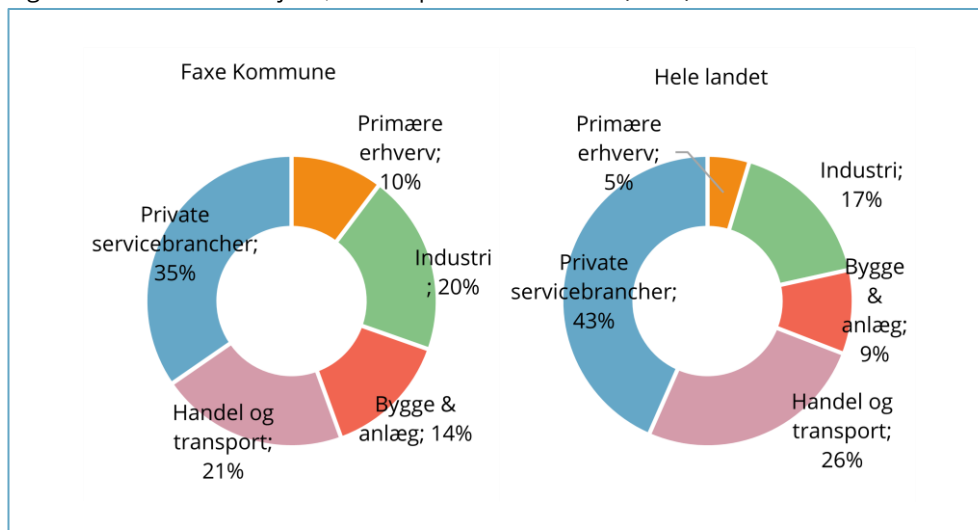
Note: Grundet diskretionshensyn hos Danmarks Statistik, er der for Faxe Kommune anvendt tal for 2016 for følgende to størrelseskategorier: 10-19 årsværk og 20-49 årsværk.

59 pct. af virksomhedsbestanden i Faxe Kommune beskæftiger højst ét årsværk, men tegner sig samlet set for kun 15 pct. af alle fuldtidsjobs i kommunen. 93 pct. af Faxes arbejdssteder beskæftiger op til 9 årsværk, hvilket indikerer, at virksomhedsbestanden i Faxe i overvejende grad består af mindre virksomheder.

På trods af at virksomhederne, som beskæftiger mere end 50 fuldtidsårsværk, kun udgør 1 pct. i Faxe, står de for 24 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen. På landsplan beskæftiger denne virksomhedsgruppe 36 pct. af alle private fuldtidsårsværk.

Figur 2.4 viser den private fuldtidsbeskæftigelse fordelt på hovedsektorer for Faxe Kommune og hele landet.

Figur 2.4 Private fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

35 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i Faxe Kommune er beskæftiget inden for private servicebrancher, hvoraf hovedparten er inden for operationel service, ejendoms handel og udlejning. På landsplan er 43 pct. beskæftiget inden for private servicebrancher.

Næstflest fuldtidsbeskæftigede personer arbejder inden for handel og transport (21 pct.). På landsplan udgør denne sektor 26 pct. af beskæftigelsen. Selvom bygge & anlægsbranchen tegner sig for 20 pct. af arbejdsstederne, beskæftiger virksomhederne inden for denne sektor kun 14 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i kommunen. Industrien udgør endvidere 20 pct. af beskæftigelsen i Faxe, mens branchen udgør 17 pct. på landsplan.

Tabel 2.1 uddyber tallene for de enkelte hovedsektorer med hensyn til antal fuldtidsbeskæftigede og den procentuelle ændring heri siden 2010 for hhv. Faxe Kommune, regionen og hele landet.

Tabel 2.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer og udvikling

Branche	Antal private fuldtidsjobs i Faxe Kommune i 2017	Udvikling 2010-17		
		Faxe Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Servicebrancher	2.511	17%	10%	12%
Handel og transport	1.518	-22%	-2%	3%
Industri	1.458	4%	-6%	1%
Bygge & anlæg	1.020	14%	16%	13%
Primære erhverv	747	-15%	-9%	-5%
I alt	7.277	0%	3%	7%

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning. Bemærk, at summen af de enkelte brancher ikke nødvendigvis svarer til totalen på grund af diskretionering af enkelte delbrancher i 2017, hvor der i stedet er anvendt senest tilgængelige år.

Servicebrancher udgør en stigende andel i Faxe Kommune målt som væksten i antal fuldtidsbeskæftigede personer. I 2017 var mere end 2.500 personer i Faxe beskæftiget i servicebrancher. Fra 2010-17 steg antallet af fuldtidsjobs i servicebrancher med 17 pct., mens fremgangen var omkring 10 pct. på regions- og landsplan. Til trods for at der i Faxe blev skabt 14 pct. flere fuldtidsjobs inden for bygge & anlægsbranchen mellem 2010-17, var stigningen mindre end for hele regionen.

Omvendt oplevede primære erhverv en tilsvarende tilbagegang på 15 pct. i antallet af fuldtidsjobs i Faxe Kommune. Handel og transport har dog oplevet den mest markante tilbagegang med 22 pct.

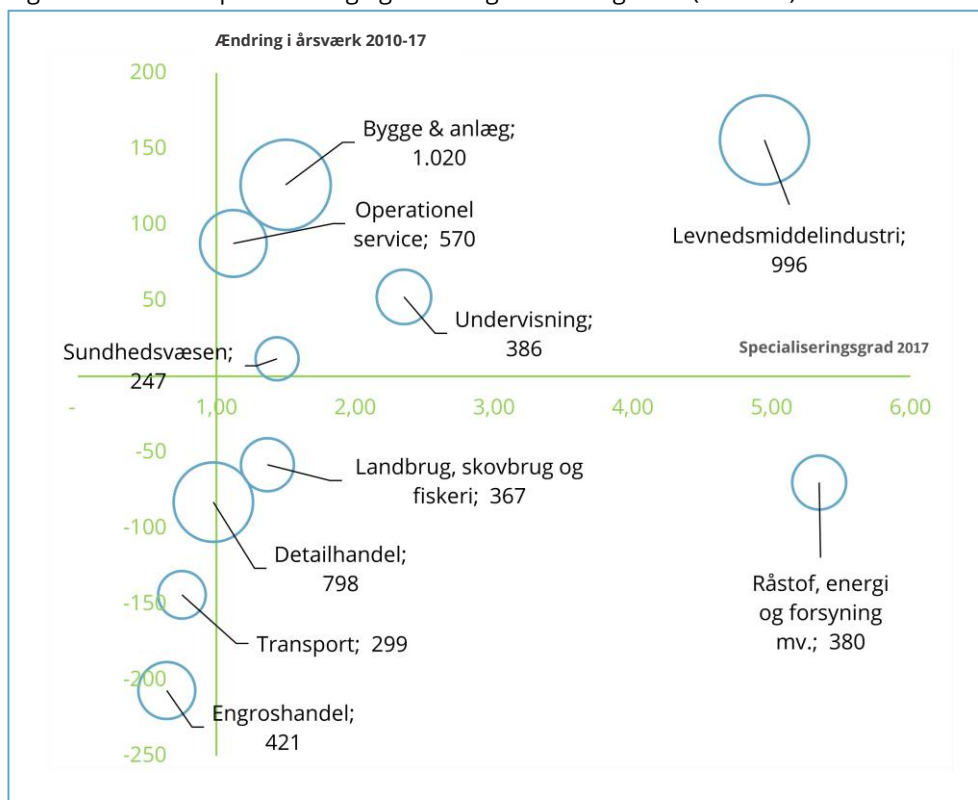
Med udgangspunkt i en mere detaljeret brancheklassifikation (Danmarks Statistiks 36-brancheklassifikation) giver figur 2.5 et overblik over den branchemæssige specialisering i Faxe Kommune, udviklingen i specialiseringen samt beskæftigelsen i de største brancher i kommunen.

Placeringen langs den vandrette akse viser branchernes specialisering i Faxe i 2017. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at den pågældende branches andel af den samlede private beskæftigelse i kommunen er større end i resten af landet. Brancher *til højre* i figuren er således brancher, der fylder meget i Faxe i forhold til resten af landet. Brancher *til venstre* fylder omvendt mindre i Faxe end i resten af landet.

Herudover viser figuren også *udviklingen* i beskæftigelsen. Brancher i *den øverste halvdel* af figuren er brancher, hvor beskæftigelsen i Faxe er øget, mens brancher i *den nederste halvdel* af figuren omvendt er brancher, der har oplevet faldende beskæftigelse i perioden 2010-17.

Endelig illustrerer cirklernes størrelse det samlede antal fuldtidsbeskæftigede inden for den pågældende branche i 2017. Den største enkeltbranche er således bygge & anlægsbranchen. I figuren er antal fuldtidsbeskæftigede i 2017 angivet efter branchens navn.

Figur 2.5 Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Kun brancherne med flest virksomheder i 2017 er vist i figuren. I bilaget sidst i rapporten er specialiseringsgrad, ændring i specialiseringsgrad samt antal årsværk i 2017 vist for alle brancher. Grundet diskretionshensyn er det for enkelte delbrancher ikke muligt at få tal fra 2017. Derfor er der taget udgangspunkt i senest tilgængelige år.

Figuren viser, at Faxe Kommune er stærkt specialiseret inden for industri, herunder særligt inden for levnedsmiddelindustrien med en specialiseringsgrad på 4,95. Det er også denne branche, som i perioden fra 2010-17 oplevede den største stigning i beskæftigelsen. Det er bl.a. virksomheder som Royal Unibrew og Haribo Lakrids, der ligger i denne branchegruppe.

Detail- og engroshandel samt transport er de brancher, der har oplevet størst tilbagegang i beskæftigelsen.

3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER

Etableringsraten er lidt lavere i Faxe Kommune end i Region Sjælland og på landsplan. Etableringsraten i Faxe Kommune har været svagt stigende de senere år og har generelt fulgt konjunkturerne for regions- og landsgennemsnittet.

Der er kun små forskelle i iværksætternes overlevelsese-rate i Faxe Kommune og på regions- og landsplan. Til gengæld skaber de nye iværksættervirksomheder i mindre omfang nye arbejdspladser sammenlignet med den gennemsnitlige iværksættervirksomhed i Region Sjælland og på landsplan.

Andelen af vækstvirksomheder er generelt lidt lavere i Faxe Kommune, og andelen af vækstvirksomheder har været svagt faldende de seneste år.

178

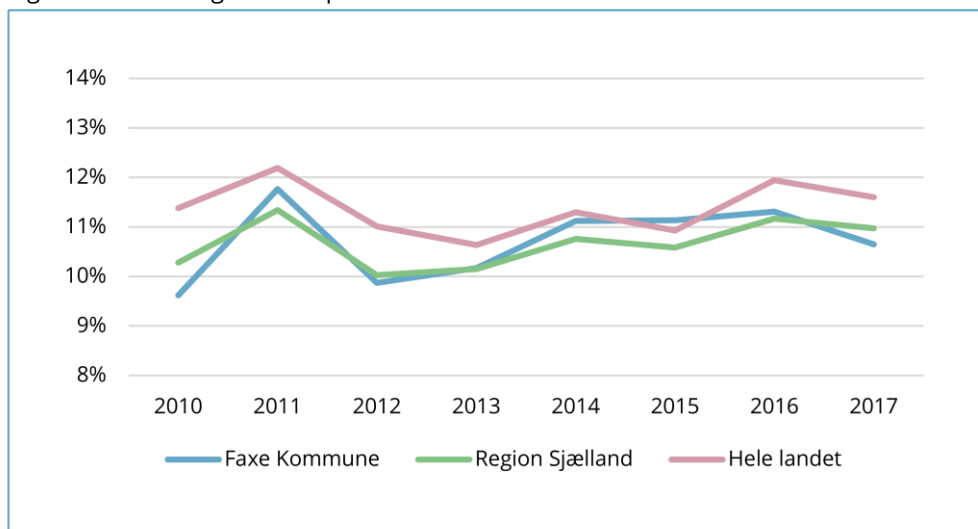
nye virksomheder blev etableret i 2017 i Faxe Kommune.

I Faxe Kommune er **5,6%** af virksomhederne vækstvirksomheder. Til sammenligning udgør vækstlaget i Danmark samlet 8,4 pct.

Nye iværksættervirksomheder har stor økonomisk betydning både lokalt og på landsplan. Nye virksomheder er med til at skabe fornyelse og dynamik i erhvervslivet. De skærper konkurrencen, skaber nye jobs og bidrager til at sikre fornyelse i det erhvervsøkonomiske fundament i Faxe Kommune.

Figur 3.1 viser udviklingen i etableringsraten inden for markedsfølsomme erhverv i hhv. Faxe Kommune, Region Sjælland og hele landet. Etableringsraten måles som andel nystartede virksomheder (op til tre år gamle), opgjort som andel af den samlede virksomhedsbestand.

Figur 3.1 Etableringsrate for private virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

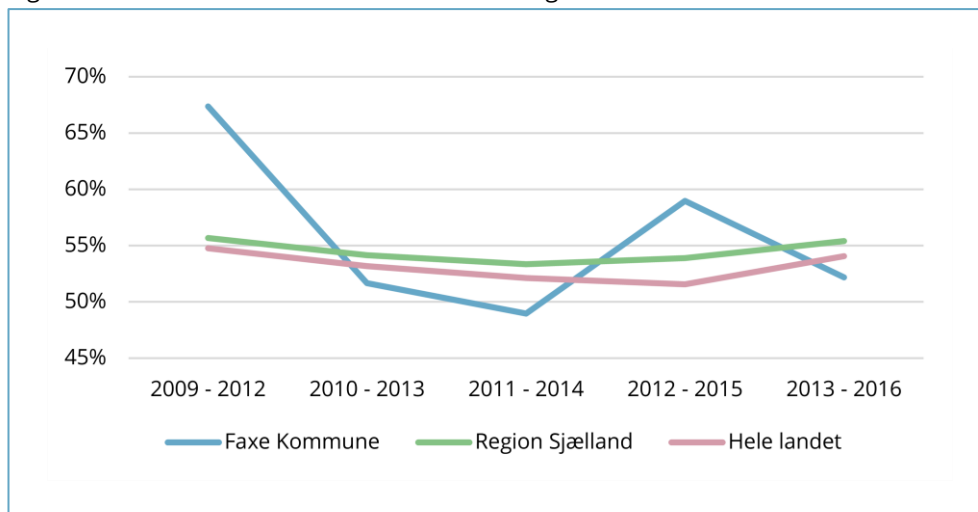
Note: Etableringsraten er defineret som antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af eksisterende virksomheder.

Generelt følger etableringsraten i Faxe Kommune udviklingen i regionen som helhed og for resten af landet. Etableringsraten er imidlertid steget relativt mere i Faxe siden 2010 sammenlignet med landsgennemsnittet. Forskellen i etableringsraten mellem Faxe og regionen samt hele landet var derfor mindre i 2017 sammenlignet med 2010. I 2017 var etableringsraten i Faxe 10,6 pct. mens etableringsraten i regionen og på landsplan var hhv. 11,0 pct. og 11,6 pct.

I 2017 blev der etableret 178 nye virksomheder i Faxe Kommune. Sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur i kommunen blev en relativt større andel etableret inden for erhvervs-service (vidensservice, rejsebureauer, rengøring og anden operationel service). Flest virksomheder startede inden for bygge- og anlægsbranchen.

I figur 3.2. sammenlignes overlevelsesraten i Faxe Kommune med regionen og hele landet. Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.2 Overlevelsesraten tre år efter etablering

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Overlevelsesraten fluktuerer mere i Faxe Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet. Generelt er overlevelsesraten gået tilbage for iværksætterne i Faxe, mens den har ligget på et stabilt niveau for regionen og hele landet.

I Faxe Kommune er den aktuelle overlevelsesrate markant lavere end overlevelsesraten for virksomheder, som blev etableret umiddelbart efter finanskrisen (2009-12). 67 pct. af de virksomheder, som blev etableret i Faxe Kommune i 2009, var aktive og i drift i den efterfølgende treårige periode 2009-12. Til sammenligning gjorde det sig gældende for 52 pct. af de virksomheder, som blev etableret i 2013 i Faxe Kommune.

Der er generelt en tendens til, at overlevelsesraten har været stigende fra midten af perioden. Det gælder både i Region Sjælland, på landsplan og i Faxe Kommune.

Nye virksomheder. Reelt aktive virksomheder defineres som virksomheder, der i tællingsåret udbetalte løn svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk eller opnåede en omsætning svarende til et halvt årsværk i virksomhedens hovedbranche. For virksomheder, der starter i løbet af tællingsåret, er barren det halve, svarende til et kvart fuldtidsårsværk.

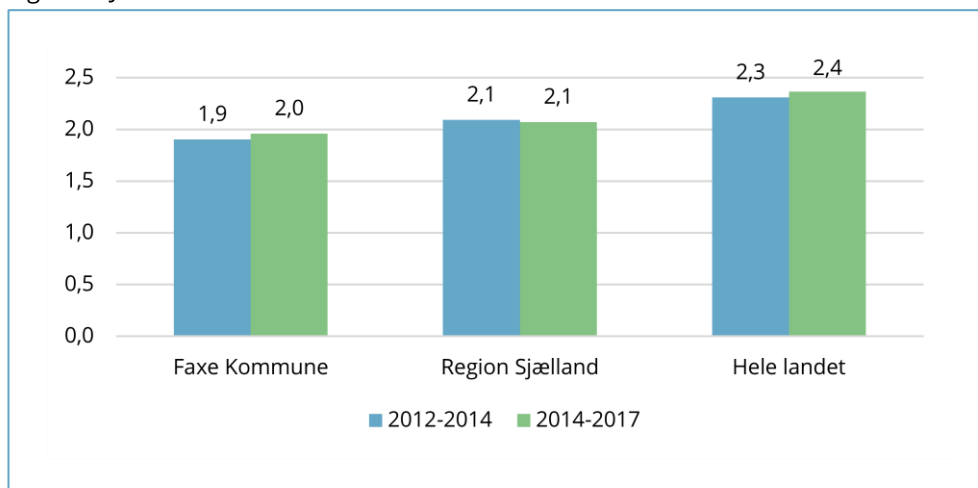
Iværksættervirksomheder. En iværksættervirksomhed defineres som en ny virksomhed, der er op til tre år gammel.

Etableringsraten er antal nye virksomheder inden for markedsræssige erhverv i pct. af den eksisterende virksomhedsbestand i kommunen.

Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.3 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal fuldtidsjobs skabt pr. iværksættervirksomhed. Jobskabelsen i iværksættervirksomheder vises som et gennemsnit for perioden 2012-14 samt 2015-17, og Faxe Kommune sammenlignes med regionen og hele landet.

Figur 3.3 Jobskabelse i iværksættervirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel)

Note: Iværksættervirksomheder er virksomheder, som er under tre år gamle på opgørelsestidspunktet.

Iværksættervirksomhederne i Faxe Kommune er blevet bedre til at skabe private fuldtidsjobs. I perioden 2014-17 skabte iværksættervirksomheder i gennemsnit 2,0 fuldtidsårsværk, hvilket er en lille stigning fra 1,9 for perioden 2012-14.

Iværksættervirksomhederne i Faxe skaber dog fortsat lidt færre private fuldtidsjobs de første tre år af deres levetid sammenlignet med regionen og hele landet. På landsplan skaber en iværksættervirksomhed i gennemsnit 2,4 fuldtidsjobs i løbet af de første tre leveår.

Vækstvirksomheder

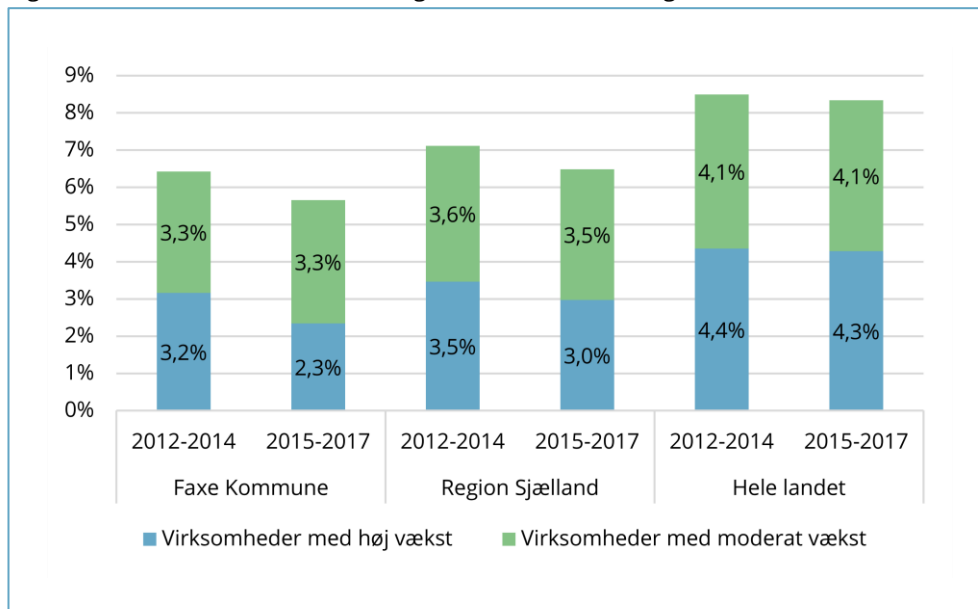
Vækstlaget i erhvervslivet, som både dækker over iværksættere og mere etablerede vækstvirksomheder med betydelig vækst, spiller en central rolle for den erhvervsøkonomiske udvikling i kommunen.

Vi definerer vækstlaget som virksomheder med høj og moderat vækst. Højvækstvirksomheder er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på over 20 pct. i de seneste tre år og en absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt.

Virksomheder med moderat vækst er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Figur 3.4 viser andelen af virksomheder med hhv. moderat og høj vækst i forhold til den samlede virksomhedsbestand i Faxe Kommune. Andelen af vækstvirksomheder er opgjort for perioderne 2012-14 og 2015-17, og Faxe Kommune sammenlignes med Region Sjælland og hele landet.

Figur 3.4 Andel vækstvirksomheder, gennemsnit 2012-14 og 2015-17

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Virksomheder med høj vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætningen på over 20 pct. i de tre seneste år og absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt. Virksomheder med moderat vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. pr. år de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Andelen af vækstvirksomheder er faldet i Faxe Kommune. Samlet er vækstlaget faldet fra at udgøre 6,5 pct. i 2014 til 5,6 pct. i 2017. Tilbagegangen skyldes et fald i andelen af virksomheder med høj vækst.

Andelen af vækstvirksomheder i Faxe var i 2015-17 lidt under niveauet i hele Region Sjælland og en del lavere end landsgennemsnittet. Det er særligt i forhold til andelen af højvækstvirksomheder, at Faxe Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne en høj vækst, mens det i Faxe kun var 2,3 pct. af virksomhederne.

4 EKSPORT

Siden 2011 er flere virksomheder i Faxe Kommune kommet på eksportmarkedet. I 2017 eksporterede 8 pct. af virksomhederne i Faxe, hvilket er under lands- og regionsgennemsnittet. Andelen af eksporterende virksomheder er imidlertid kun steget marginalt siden 2010, mens andelen har været voksende i Region Sjælland og på landsplan.

I 2016 udgjorde eksportværdien næsten 28 pct. af den samlede produktionsværdi skabt af arbejdsstederne i Faxe Kommune.

Siden 2010 er eksportværdien steget med 37 pct. i Faxe, mens den for hele landet er steget med 28 pct.

3 mia. kr.

**blev genereret i eksportværdi fra arbejdssteder
i Faxe Kommune i 2016.**

160

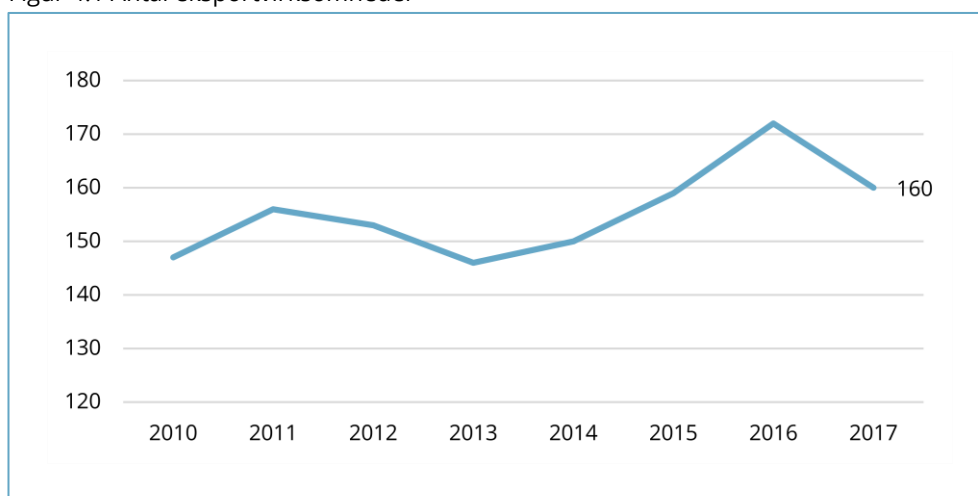
**eksportvirksomheder havde hovedsæde i Faxe
Kommune i 2017.**

For en lille økonomi som den danske spiller eksport en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse. Mange danske virksomheder er specialiserede nichevirksomheder og underleverandører, som er afhængige af at kunne afsætte produkter og ydelser på et internationalt marked.

I 2017 havde 14 pct. af de danske virksomheder eksport til udlandet. I Region Sjælland var andelen af eksporterende virksomheder 9,4 pct.

Generelt har andelen af eksporterende virksomheder været stigende i Danmark. Figur 4.1 viser udviklingen i antal virksomheder med eksport i Faxe Kommune fra 2010-17.

Figur 4.1 Antal eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I Faxe Kommune steg antallet af eksportvirksomheder med 9 pct. fra 2010-17. I 2017 havde i alt 160 virksomheder med hovedsæde i kommunen eksport.

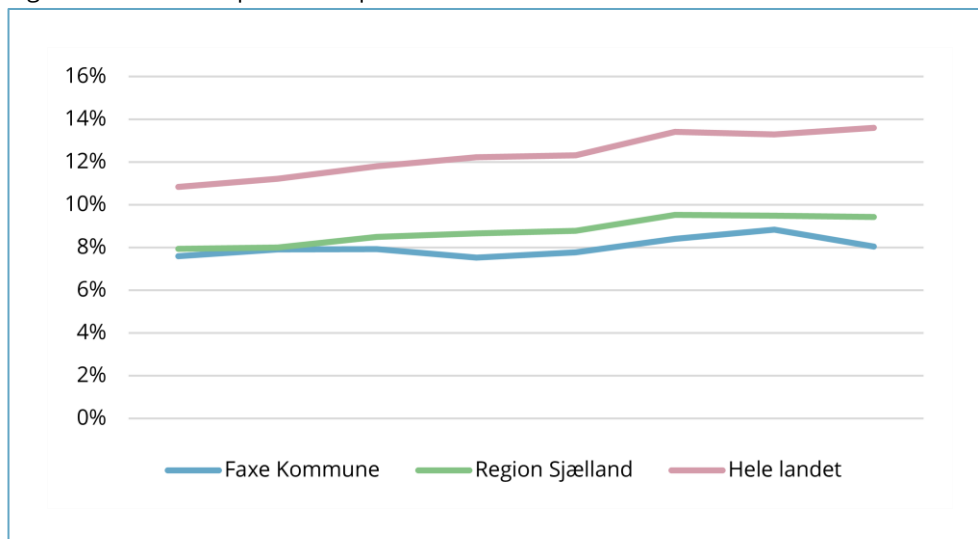
Eksportvirksomheder er private virksomheder med positiv eksport inden for markeds-mæssige erhverv. Antallet af virksomheder med eksport opgøres på baggrund af virksomhedernes hovedsæde (CVR-nummer).

Eksportværdien er virksomhedernes samlede værdi af de varer og services, som de eksporterer til udlandet. Eksportværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort ved, at det enkelte arbejdssted tildeles en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Produktionsværdien er værdien af den samlede produktion af varer og tjenesteydelser, der er produceret i løbet af et år. Produktionsværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort med udgangspunkt i arbejdsstedets andel af den samlede beskæftigelse i virksomheden.

Figur 4.2 viser udviklingen i andelen af private virksomheder med eksport for perioden 2010-17. Udviklingen i Faxe Kommune er sammenholdt med regionen og hele landet.

Figur 4.2 Andelen af private eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Andelen af eksporterende virksomheder i Faxe Kommune er på niveau med Region Sjælland, men noget lavere end hele landet. En del af forklaringen er, at der er en overvægt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv som bygge & anlæg, operationel service samt detailhandel blandt virksomhederne, der har hovedsæde i Faxe Kommune.

Andelen af eksportaktive virksomheder i Faxe Kommune er kun steget marginalt i perioden, mens andelen har været stigende i både Region Sjælland og på landsplan. Andelen af virksomheder med eksport i Faxe Kommune er steget fra 7,6 pct. i 2010 til 8,0 pct. i 2017.

På landsplan er andelen gået frem fra 10,8 pct. i 2010 til 13,6 pct. i 2017.

En anden måde at belyse eksportens betydning er ved at se på private virksomheders samlede eksportværdi opgjort på arbejdssteder. I denne opgørelse tilskrives de enkelte afdelinger en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Tabel 4.1 viser den samlede eksportværdi i 2016 samt eksportværdiens andel af produktionsværdien og vækst i eksportværdien for perioden 2010-16. Alle tal er opgjort på arbejdssteder. Faxe Kommune sammenlignes i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

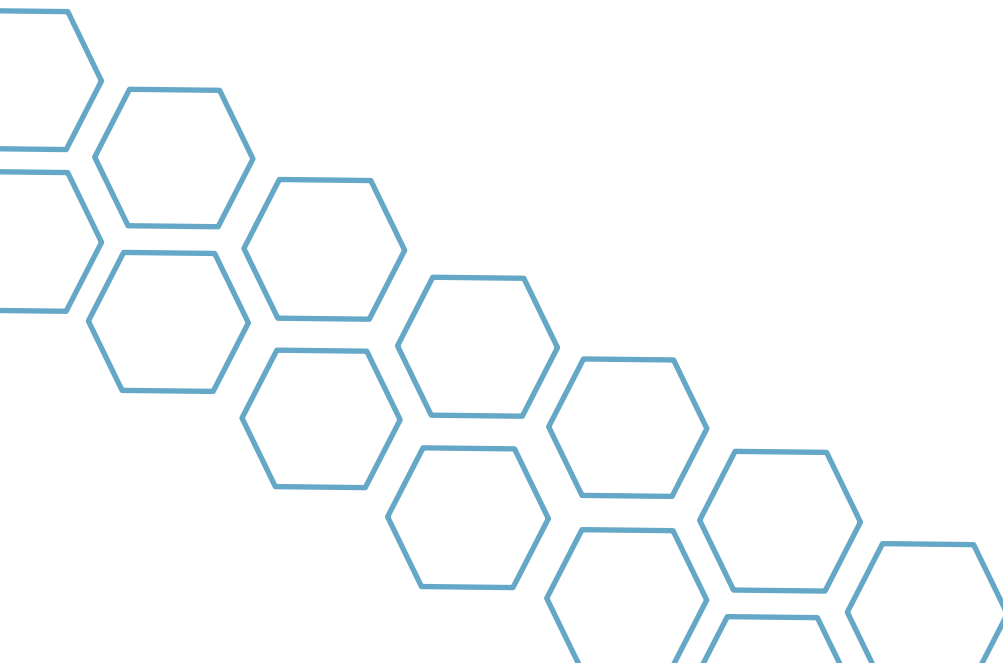
Tabel 4.1 Eksportværdien og dens andel af produktionsværdien i private brancher

	Faxe Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Eksportværdi 2016 (mia. kr.)	3,0	84,6	1067,0
Andel af samlet produktionsværdi 2016	27,5%	30,5%	35,3%
Vækst i eksportværdi 2010-16	37,4%	23,0%	27,5%

Kilde: Sam-K/Line.

I 2016 genererede virksomhederne i Faxe Kommune en samlet eksportværdi svarende til 3,0 mia. kr. Det svarer til, at 27,5 pct. af den samlede værdi, som blev skabt af virksomhederne i kommunen i 2016, gik til eksport. Til sammenligning udgjorde værdien af eksporten i regionen og på landsplan hhv. 30,5 pct. og 35,3 pct. af den samlede produktionsværdi.

Den samlede eksportværdi i Faxe Kommune har været stigende med 37,4 pct. i perioden 2010-16, mens der har været en fremgang i eksportværdien på 23,0 pct. og 27,5 pct. i hhv. Region Sjælland og hele landet. Den markante stigning i eksportværdien i Faxe Kommune skal tolkes med varsomhed. Det lave udgangspunkt i 2010 (2,1 mia. kr.) betyder, at små ændringer i eksporten blandt nogle få større virksomheder har stor betydning for den samlede vækst i kommunen.

VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER

5

**ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING
OG PENDLING**

6

UDDANNELSE

7

**SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG
ERHVERVSINDKOMSTER**

8

BRUG AF ERHVERVSFREMME

9

HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING

Faxe Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst godt 220 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en positiv nettoindvandring og nettotilflytning.

Der har de senere år været fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. I 2017 var knap 2 pct. af de beskæftigede i Faxe udlændinge.

Pendlingen er stigende – både ind og ud af kommunen. I 2016 pendlede godt 7.000 ud af kommunen for at gå på arbejde, mens næsten 5.500 pendlede til kommunen for at arbejde i virksomheder i Faxe Kommune.

Befolkningstallet er øget med **223** personer i Faxe Kommune det seneste år.

Boligpriserne steg **27%** i perioden 2014-17 i Faxe Kommune.

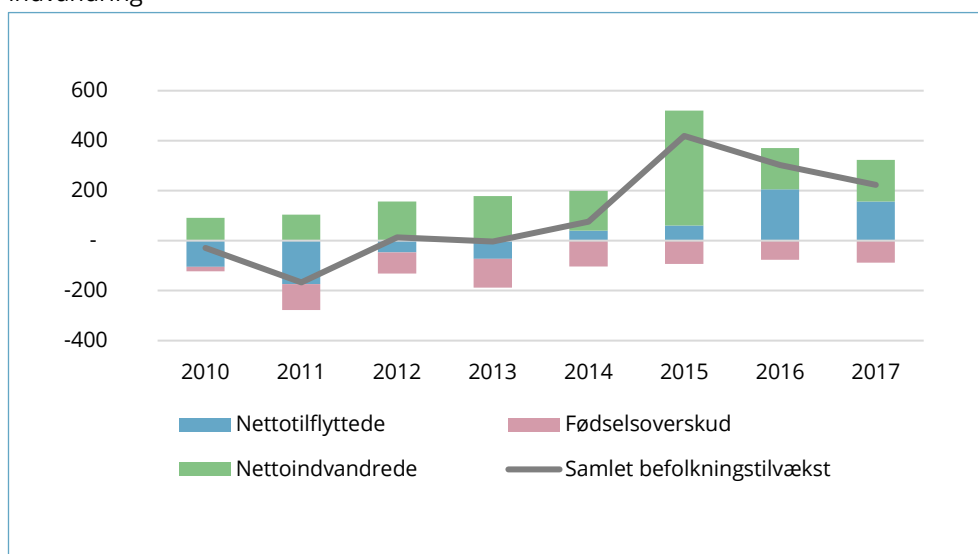
Den demografiske udvikling i Danmark har for mange kommuner medført udfordringer. Særligt kommuner uden for de større byer oplever, at der kommer flere ældre og færre erhvervsaktive.¹ Ændringer i, hvordan befolkningen flytter i Danmark, har desuden præget mange kommuner og bidraget til, at de demografiske udfordringer er blevet flere.²

Befolkningsvæksten i Faxe Kommune er bestemt af tre faktorer:

- **Nettotilflytning:** Antallet af personer, der flytter til kommunen, i forhold til hvor mange, der vælger at fraflytte.
- **Fødselsoverskud:** Antallet af fødsler i kommunen i forhold til antallet af dødsfald.
- **Nettoindvandring:** Antallet af personer fra udlandet, der vælger at bosætte sig i Faxe Kommune, i forhold til antallet af personer, der flytter til udlandet fra kommunen.

Figur 5.1 viser udviklingen i befolkningstallet i Faxe fordelt på de tre faktorer i perioden 2010-17.

Figur 5.1. Befolkningstilvækst fordelt på fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tal for befolkningstilvækst er korrigeret af Danmarks Statistik. Det betyder, at tallene for befolkningsvækst i nogle år kan afvige fra summen af nettotilflytning, fødselsoverskud og nettoindvandring.

¹ De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at aldersgennemsnittet er steget mest i landdistrikterne de seneste ti år (DST, 2018: "Aldersgennemsnittet stiger mest i landdistrikterne").

² KL (2014): "Danmark i forandring".

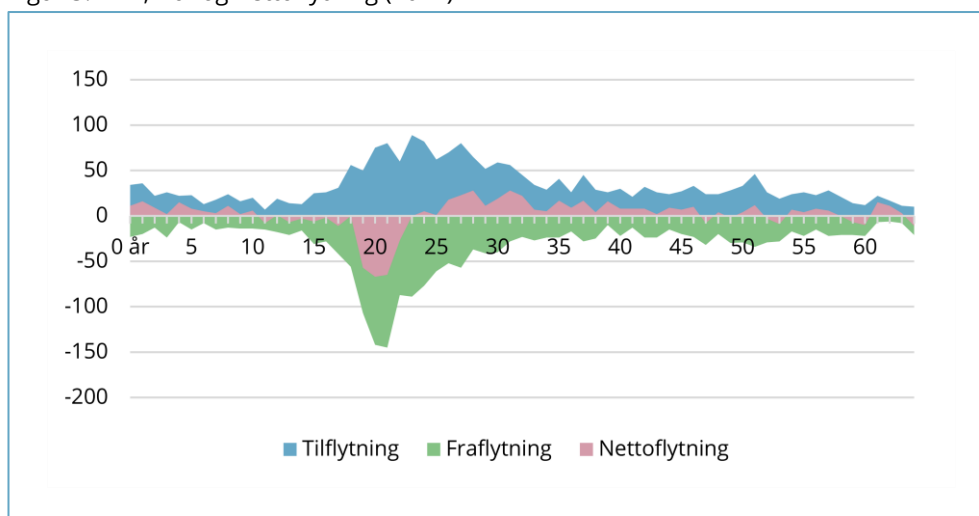
Figur 5.1 ovenfor viser, at der siden 2014 har været en befolkningsvækst i Faxe Kommune. Samlet var væksten i hele perioden på 883 personer, som skyldes en betydelig nettoindvandring samt en marginal nettotilflytning til kommunen. Den årlige befolkningsvækst har med et indbyggertal omkring 36.000 været på ca. 0,5-1 pct. siden 2015.

Nettotilflytningen var fra 2010-13 negativ i kommunen, men positiv fra 2014-17. De senere år har et stort antal personer flyttet fra storbyer og de yderste kommuner af regionen til forstadskommuner og kommuner som Faxe. Der har i hele perioden 2010-17 været et fødselsunderskud i kommunen. Dette har været en generel tendens i det meste af Region Sjælland.

Nettoindvandringen til kommunen var moderat stigende i perioden 2010-14, hvorefter den i 2015 steg betydeligt. Der har generelt været nettoindvandring i hele Region Sjælland, og kun få kommuner har haft bare et enkelt år uden flere indvandrere end udvandrere.

Figur 5.2 viser antallet af til-, fra- og nettoflytninger i forhold til borgernes alder i Faxe Kommune i 2017. Det grønne areal viser antallet af fraflyttede pr. aldersgruppe, mens det blå areal viser antallet af tilflyttede. Det lyserøde areal viser forskellen mellem til- eller fraflytning, altså den samlede nettotilflytning.

Figur 5.2 Til-, fra- og nettoflytning (2017)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Figuren er vist for befolkningen i alderen 0-64 år. Kun få flytninger er registeret blandt borgere over 64 år.

Figuren viser, at til- og fraflytningen er størst blandt unge i alderen 19-22 år, mens der dog også har været bevægelser blandt 23-35-årige.

Det lyserøde areal i figuren viser, at flere unge i aldersgruppen 19-22 år valgte at fraflytte Faxe Kommune i 2017 sammenlignet med antallet af unge på samme alder, som valgte at bosætte sig. Den samlede nettotilflytning fra Faxe var knap 220 unge i aldersgruppen i 2017. Nettotilflytningen af unge skal primært forklares med, at de uddannelsesparate

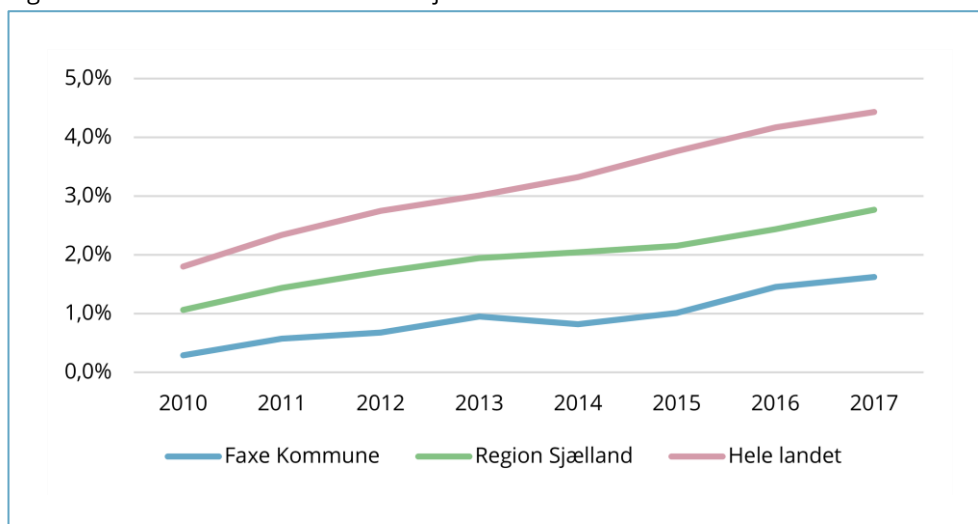
unge søger mod de større byer for at komme tættere på de større uddannelsesinstitutioner.

Til gengæld var der i 2017 en moderat nettotilflytning af børn og personer over 22 år. Størst var nettotilflytningen for personer mellem 25-35 år på knap 200, hvilket bl.a. skyldes at flere børnefamilier de senere år har valgt at søge væk fra København grundet de stigende boligpriser.

I lighed med andre kommuner uden for de større byer, er der kommet flere ældre i Faxe Kommune de senere år. Siden 2010 er gennemsnitsalderen i Faxe steget med 2,3 år, fra 41,3 år i 2010 til 43,6 år i 2017. I samme periode steg aldersgennemsnittet med 1,2 år på landsplan.

Som det fremgik af figur 5.1, har Faxe Kommune siden 2010 oplevet en nettoindvandring af personer fra udlandet. Hvis indvandrerne fra udlandet får arbejde i Faxe Kommune, kan det medvirke til at afhjælpe virksomhedernes stigende rekrutteringsproblemer.³ Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i private virksomheder.

Figur 5.3 Andel udenlandske medarbejdere i erhvervslivet

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere omfatter personer fra EU-lande, 3. verdenslande, samt udstationerede.

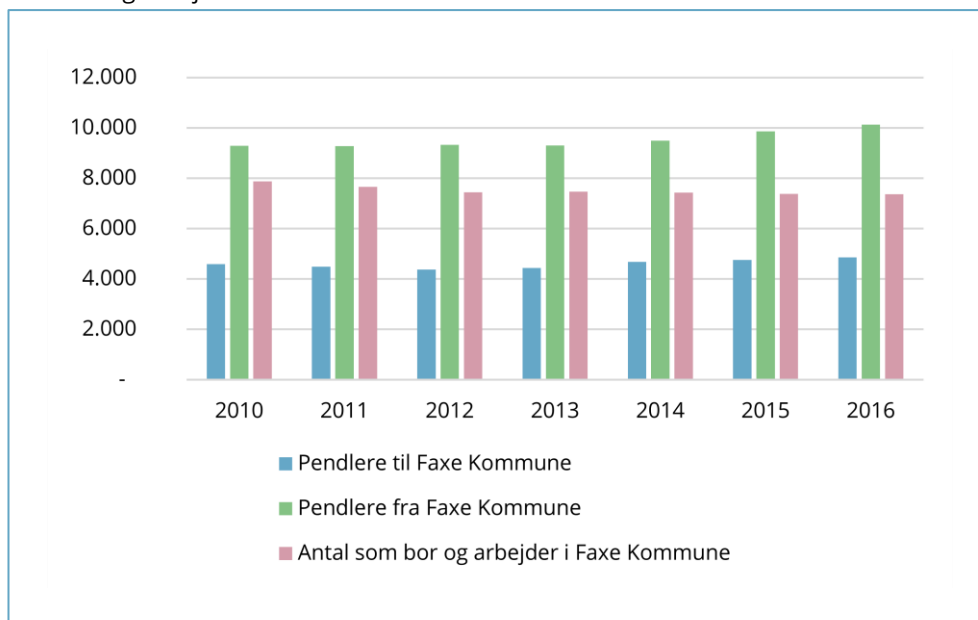
Et stigende antal udlændinge får arbejde i Faxe Kommune. Andelen af udenlandsk arbejdskraft i erhvervslivet steg fra 0,3 pct. i 2010 til 1,6 pct. i 2017. Ændringen dækker over en stigning på 97 fuldtidspersoner med udenlandsk statsborgerskab, som opnåede beskæftigelse i virksomheder hjemhørende i Faxe Kommune.

³ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2018): "Rekrutteringspublikation, forår 2018".

Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet i Faxe ligger generelt under regionsgennemsnittet, som igen ligger 1-2 procentpoint under landsgennemsnittet. Forskellen i andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet mellem Region Sjælland og hele landet har været stigende siden 2013. På landsplan havde 4,4 pct. af medarbejderne i erhvervslivet udenlandsk statsborgerskab i 2017. Til sammenligning var andelen i Region Sjælland 2,8 pct.

I 2016 havde 12.227 personer arbejdsplads i Faxe Kommune. Af disse pendlede 4.860 personer fra andre kommuner, svarende til knap 40 pct. Nedenfor i figur 5.4 vises udviklingen i antal pendlere samt antallet af personer, som bor og arbejder i Faxe Kommune for perioden 2010-16.

Figur 5.4 Antal beskæftigede, der pendler til/fra kommunen samt antal beskæftigede som bor og arbejder i kommunen

Kilde: Statistikbanken.

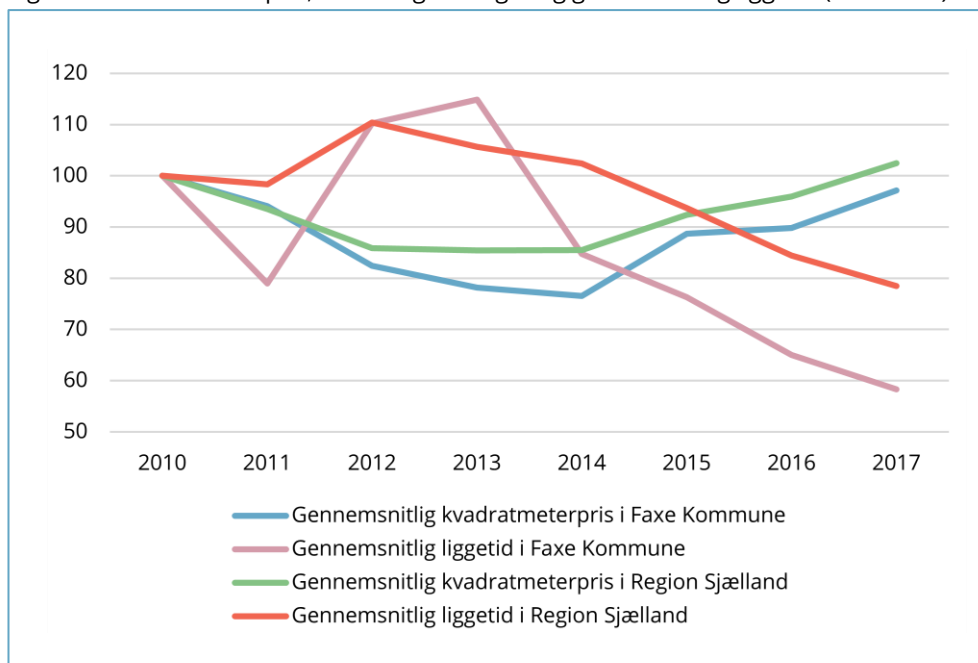
Antallet af personer som pendler ud af Faxe Kommune for at arbejde er steget med 9,1 pct. i perioden fra 2010-16. Det svarer til en stigning på knap 850 personer som hver dag pendler ud af kommunen. Antallet af udpendlere er over dobbelt så højt som antallet af personer som pendler til Faxe Kommune.

Siden 2010 er antallet af pendlere til Faxe Kommune steget med 6 pct. mens antallet, som bor og arbejder i kommunen, er faldet med 6,5 pct. fra 7.880 personer i 2010 til 7.367 personer i 2016. Der har i hele perioden været flere der pendler fra kommunen, end til kommunen. De kommuner, som indbyggerne i Faxe Kommune hyppigst pendler til, er hhv. Køge, Næstved og Københavns Kommuner.

Den største andel af indpendlerne er beskæftigede inden for det offentlige, samt inden for industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed. I 2016 var 32 pct. af indpendlerne beskæftigede inden for offentlig administration, undervisning og sundhed, mod 26 pct. af udpenderne. Inden for industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed var 26 pct. af indpendlerne beskæftiget i 2016, mod blot 11 pct. af udpenderne. Sidstnævnte kan bl.a. skyldes kommunens store virksomheder inden for branchen.

Antallet, der pendler til og fra Faxe Kommune, er bl.a. bestemt af antallet af flytninger. En vigtig faktor for valg af bolig er muligheden for at få et job inden for en rimelig afstand til hjemmet samt boligpriserne. Figur 5.5 viser udviklingen i den gennemsnitlige kvadratmeterpris og gennemsnitlige liggetid i kommunen. Udviklingen sammenlignes med gennemsnittet for Region Sjælland.

Figur 5.5 Kvadratmeterpris, antal solgte boliger og gennemsnitlig liggetid (2010=100)

Kilde: Realkreditrådets boligstatistik.

Note: Den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid er baseret på solgte parcel og rækkehuse.

Siden 2012 er boligpriserne i København steget kraftigt. Denne udvikling har fået boligkøbere til at kigge mod Region Sjælland, som generelt har oplevet en stigning i efterspørgslen efter boliger.⁴ Denne stigning er også slået igennem på liggetiderne i Faxe Kommune.

I Faxe Kommune er den gennemsnitlige liggetid for solgte parcel og rækkehuse samlet faldet med 107 dage, svarende til 72 pct. Mellem 2016 og 2017 faldt liggetiden med 12

⁴ Nationalbanken (2016): "Regionale aspekter på boligmarkedet".

pct. til 150 dage. Niveauet var i 2017 således væsentligt lavere end for Region Sjælland, hvor det i 2010 var marginalt højere.

Figuren viser, at udviklingen i den gennemsnitlige kvadratmeterpris i Faxe Kommune i store træk har fulgt udviklingen i Region Sjælland. Den gennemsnitlige kvadratmeterpris begyndte at stige i Faxe fra 2015 og frem. Fra 2014-17 er kvadratmeterprisen steget med 27 pct., svarende til lidt over 2.000 kr., til at udgøre 9.675 kr. I 2017 var prisniveauet således næsten på niveau med 2010. Priserne er fortsat markant lavere end den gennemsnitlige kvadratmeterpris i Region Sjælland på 11.281 kr.

6 UDDANNELSE

68 pct. af de beskæftigede i Faxe Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det er kun lidt under niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 44 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er markant over landsgennemsnittet på 34 pct.

Deltagelse i efter- og videreuddannelse er faldet fra 2010-17. I 2017 deltog 4.956 kursister i voksen- og efteruddannelse, svarende til 22 pct. af de 16-66-årige i befolkningen. På landsplan har der også været tilbagegang i antallet af kursister, og i 2017 er niveauet 23 pct. af de 16-66-årige.

23% af de beskæftigede
i Faxe Kommune har en videregående uddannelse. Andelen er 37 pct. på landsplan.

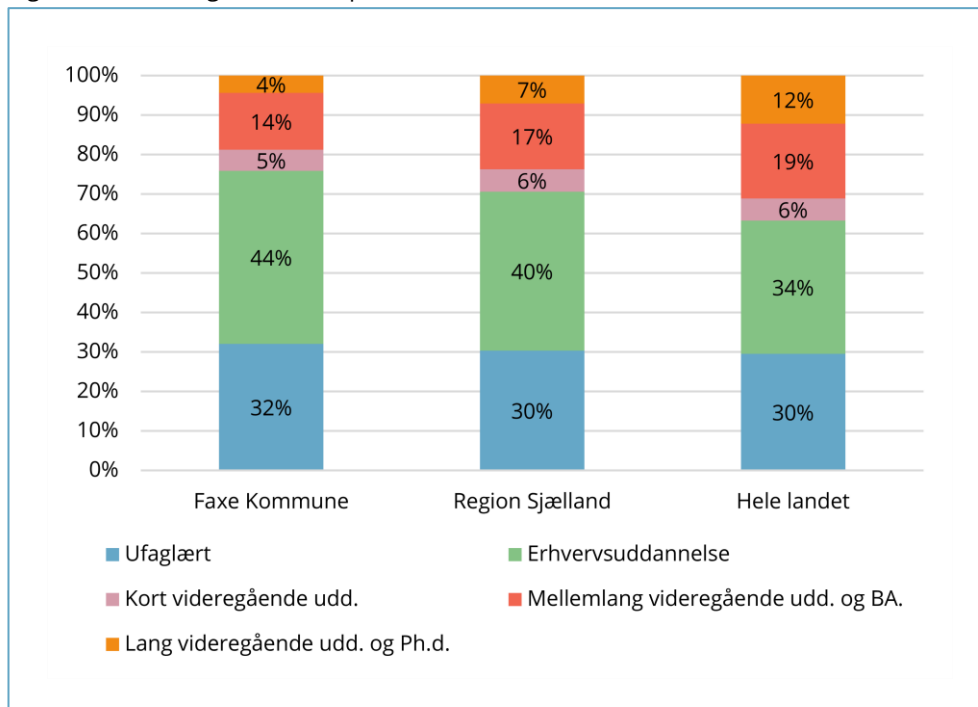
I 2017 deltog **4.956** kursister fra Faxe Kommune i voksen- og efteruddannelse.

Arbejdsstyrkens uddannelsesniveau samt brugen af efter- og videreuddannelse spiller en vigtig rolle for produktiviteten og velstandsudviklingen i kommunen.

Uddannelsesniveauet i Danmark er generelt højt, men dækker over store lokale og regionale forskelle. Figur 6.1 viser beskæftigelsen fordelt på forskellige uddannelseskategorier i 2016, idet uddannelsesniveauet i Faxe Kommune er sammenholdt med uddannelsesniveauet i Region Sjælland samt hele landet.

Der skelnes mellem ufaglært arbejdskraft, faglært arbejdskraft (som er personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse) samt personer med en videregående uddannelse. Personer med en videregående uddannelse er i Figur 6.1 opdelt efter personer med en kort, mellemlang eller lang uddannelse.

Figur 6.1 Beskæftigede fordelt på uddannelsesniveau (2016)

Kilde: Statistikbanken.

Uddannelsessammensætningen blandt de beskæftigede i Faxe Kommune bærer præg af et generelt lavere uddannelsesniveau, end hvad der er tilfældet for regionen i sin helhed. 32 pct. af arbejdsstyrken i Faxe Kommune er ufaglært, mens 44 pct. har en erhvervsuddannelse. De resterende 23 pct. har en videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse). De tilsvarende procentdele for Region Sjælland er hhv. 30 pct., 40 pct. og 30 pct.

Uddannelsesniveauet er generelt lavere i både Faxe Kommune og Region Sjælland sammenlignet med landsgennemsnittet. Færre i Faxe Kommune og Region Sjælland har en

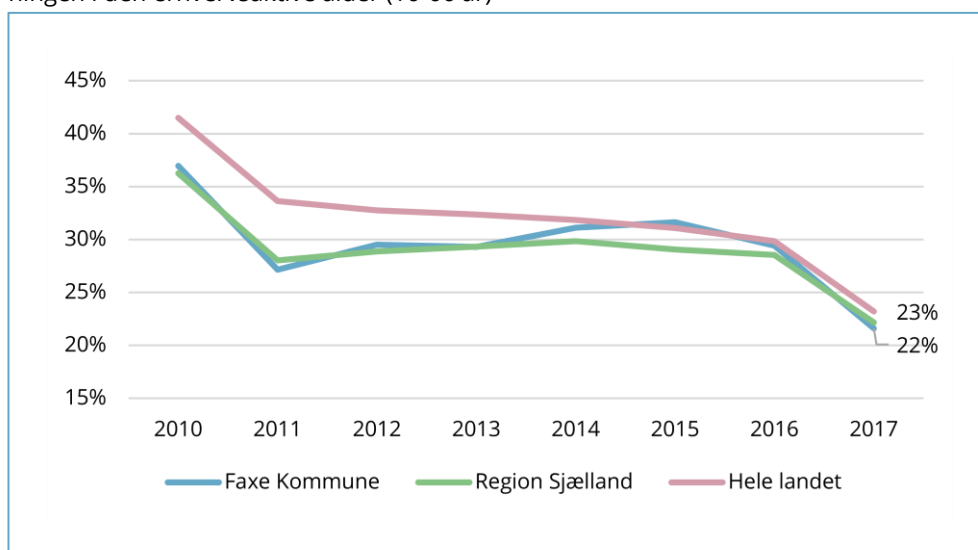
videregående uddannelse sammenlignet med hele landet, mens flere har en erhvervsuddannelse bag sig. Der er særligt forskel i forhold til landsgennemsnittet på andelen med en lang videregående uddannelse. I Faxe har 4 pct. en lang videregående uddannelse mens dette tal er 12 pct. for hele landet.

Det lavere uddannelsesniveau skal ses i lyset af erhvervslivets branchesammensætning i Faxe og omegn, som er kendetegnet ved større produktionsvirksomheder, der historisk har haft behov for ufaglært arbejdskraft. Det har i flere år været et udtalt mål i Faxe Kommunes beskæftigelsesplaner at højne uddannelsesniveaet i kommunen.⁵

En væsentlig forudsætning for at imødekomme erhvervslivets efterspørgsel er arbejdsstyrkens kompetencer og muligheder for at omstille sig til nye krav og teknologier. Et vigtigt element til opkvalificering er arbejdsstyrkens deltagelse i voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser udviklingen i antal kursister, der deltager i voksen- og efteruddannelse i perioden 2010-17, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år).

Figur 6.2 Kursister der har deltaget i voksen- og efteruddannelse, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tallene er opgjort som antal kursister ved voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser, at antallet af kursister som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år) er gået tilbage i Faxe Kommune. Andelen er faldet fra 37 pct. i 2010-22 pct. i 2017, svarende til en nedgang på godt 3.600 kursister. Størstedelen af faldet skete i 2010-11, hvilket formentlig skal ses i lyset af, at finanskrisen toppede i 2010, og at der

⁵ Faxe Kommune (2018): "Beskæftigelsesplan 2018-2019".

generelt er en tendens til at gøre større brug af efteruddannelse i perioder med lav produktion og efterspørgsel.

Andelen af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år), der har deltaget i voksen- og efteruddannelseskurser, har ligeledes været faldende i regionen og på landsplan siden 2010. Faxe Kommune ligger på niveau ift. både regionen og hele landet i 2017.

7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER

Faxe Kommune skiller sig især ud ved, at der generelt er større deltagelse i arbejdsstyrken, end hvad der er tilfældet for regionen. I 2016 var 18.170 personer i arbejdsstyrken i Faxe Kommune.

Der har været en pæn fremgang i erhvervsindkomsten i Faxe Kommune de seneste år, og fremgangen har været lidt større end i Regions Sjælland, men lavere end på landsplan. Fremgangen i antal personer med erhvervsindkomst har været større i Faxe end for regionen og hele landet, mens den gennemsnitlige erhvervsindkomst har været relativt mindre i Faxe Kommune.

50,6% af befolkningen
i Faxe Kommune er i arbejdsstyrken. I Region
Sjælland er det 48,9 pct.

4,5% er den gennemsnitlige
erhvervsindkomst øget i perioden 2015-17.
På landsplan har fremgangen været på 5 pct.

Indbyggernes tilknytning til arbejdsmarkedet og deres beskæftigelse giver indsigt i borgernes generelle færdigheder og levevilkår. Der skelnes mellem personer i arbejdsstyrken, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, og personer uden for arbejdsstyrken.

Tabel 7.1 viser befolkningens socioøkonomiske status i Faxe Kommune i 2016. Personer i arbejdsstyrken kan enten være i beskæftigelse som selvstændig eller lønmodtager. Der skelnes desuden i tabellen mellem personer, der er uden for arbejdsstyrken i den erhvervsaktive alder (16-64 år), og øvrige personer, som er under 16 år eller over 64 år. For at vurdere fordelingen i Faxe sammenlignes der i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 7.1 Befolkningens socioøkonomiske status (2016)

	Faxe Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Personer i arbejdsstyrken:			
Selvstændige	4,1%	3,5%	3,3%
Lønmodtagere	44,7%	43,7%	45,5%
Arbejdsløse	1,8%	1,7%	1,7%
Personer uden for arbejdsstyrken:			
Personer i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	15,9%	16,9%	17,1%
Heraf personer under uddannelse i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	3,7%	4,1%	5,0%
Øvrige personer uden for arbejdsstyrken (under 16 år eller over 64 år)	33,5%	34,2%	32,4%

Kilde: Statistikbanken.

I 4. kvartal 2016 var der i Faxe Kommune næsten 36.000 indbyggere, hvoraf lidt over halvdelen svarende til 18.170 personer var i arbejdsstyrken, mens 17.720 stod uden for arbejdsstyrken i Faxe. Andelen af personer i arbejdsstyrken er højere end i Region Sjælland, og på niveau med landsgennemsnittet.

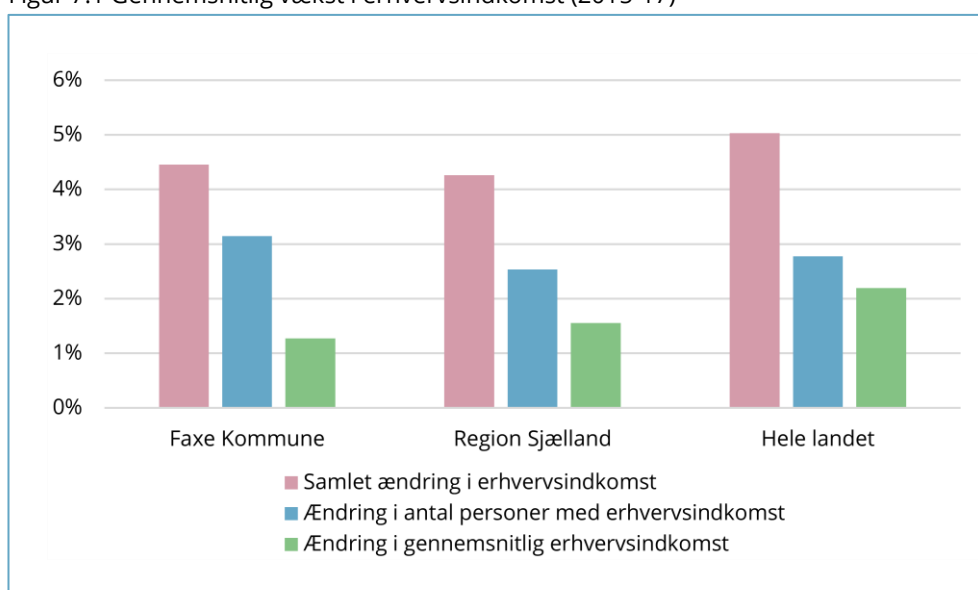
Faxe Kommune har en højere andel af selvstændige end Region Sjælland, og en lignende andel af arbejdsløse. Andelen af lønmodtagere er højere end i Region Sjælland, men lavere end landsgennemsnittet.

15,9 pct. af indbyggerne i den erhvervsaktive alder mellem 16-64 år i kommunen, står uden for arbejdsmarkedet. Heraf er næsten 4 pct. under uddannelse. Andelen af personer som står uden for arbejdsmarkedet, er lidt lavere end regions- og landsgennemsnittet.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst pr. beskæftiget borger i Faxe Kommune var i 2017 på 305.000 kr., hvilket er lavere end landsgennemsnittet på knap 319.000 kr. Figur 7.1 viser den gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst i Faxe Kommune sammenlignet med regionen og hele landet. Væksten er beregnet over perioden 2015-17.

Ændringer i erhvervsindkomst kan skyldes to faktorer. For det første, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i antallet af personer med erhvervsindkomst. For det andet, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i den gennemsnitlige erhvervsindkomst. Figur 7.1 viser både den samlede, gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst og væksten i de to underliggende forklaringsfaktorer.

Figur 7.1 Gennemsnitlig vækst i erhvervsindkomst (2015-17)

Kilde: Statistikbanken.

Fra 2015-17 steg den samlede erhvervsindkomst i Faxe Kommune med 4,5 pct. Væksten i erhvervsindkomst skyldes primært en stigning i antallet af personer med erhvervsindkomst, som steg med 3,1 pct., svarende til 611 personer. I samme periode steg den gennemsnitlige erhvervsindkomst med 1,3 pct.

Væksten i erhvervsindkomst ligger på niveau med regionen som helhed, om end en større andel af erhvervsindkomststigningen i Faxe skyldes at antallet af personer med erhvervsindkomst er steget. Væksten i erhvervsindkomst i Faxe Kommune og for Region Sjælland er lavere end for hele landet.

8 BRUG AF ERHVERVS- FREMME

Virksomhedernes brug af erhvervsfremme betegner andelen af virksomheder i kommunen, der har benyttet forskellige typer af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

112 virksomheder i Faxe Kommune benyttede i perioden 2015-17 mindst ét erhvervsfremmetilbud.

I Faxe Kommune har en relativ høj andel af virksomhederne deltaget i strukturfondsstøttede projekter.

Til gengæld er andelen, der har benyttet andre typer af erhvervsfremme som fx vækstkortlægning i Væksthuset og eksportvejledning fra Eksportrådet, under niveauet for Region Sjælland og for Danmark samlet.

6,2% af virksomhederne i Faxe Kommune har benyttet erhvervsfremmetilbud.

5,2% har deltaget i strukturfondsprojekter. Brugen af Væksthuset og nationale ordninger er under regions- og landsgennemsnittet.

Dette kapitel har fokus på de lokale virksomheders brug af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud. Adgangen til erhvervsfremmetilbud er et vigtigt, lokalt rammevilkår, og mange kommuner tilbyder lokal erhvervsservice, der bl.a. kan sikre de lokale virksomheder nem og effektiv indgang til relevante, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

Der kan være stor lokal variation i virksomhedernes brug af offentligt støttede erhvervsfremmetilbud. Tabel 8.1 viser andelen af virksomhederne, der har benyttet forskellige typer af erhvervsfremmetilbud. Tabellen viser, om virksomhederne i Faxe Kommune udnytter mulighederne i erhvervsfremmesystemet i samme omfang som i regionen og på landsplan.

Tabel 8.1 Antal og andel brugere af regional og national erhvervsfremme (2015-17)

	Antal brugere i Faxe	Brugere i pct. af virksomhedsbestanden		
		Faxe Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Vækstkortlægning i Væksthuset	19	1,0%	1,7%	1,8%
Eksportrådet	8	0,4%	0,6%	1,2%
Nationale innovationsfremmeordninger	1	0,1%	0,3%	0,6%
Strukturfondsprogrammer	95	5,2%	1,8%	1,5%
Mindst en af ovenstående	112	6,2%	3,4%	4,1%

Kilde: Brugen af regional og national erhvervsfremme er baseret på brugeroplysninger fra Væksthusstatistikken, InnovationDanmark databasen, statistik over deltagelse i strukturfondsprojekter og Eksportrådets kundedatabase for perioden 2015-17.

Note: Nationale innovationsfremmeordninger omfatter Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster. Kommunens virksomheder omfatter private virksomheder med en årlig omsætning, der svarer til mindst et årsværk. Det skal understreges, at langt fra alle virksomheder er i målgruppen for de pågældende aktiviteter. Men tabellen giver et billede af, hvor meget erhvervslivet i kommunen samlet gør brug af aktiviteterne sammenlignet med resten af landet. Bemærk at Vækstfonden er ikke omfattet af tabellen.

I perioden 2015-17 brugte 112 af Faxes virksomheder mindst ét erhvervsfremme tilbud. Det svarer til, at godt 6 pct. af de private virksomheder benyttede mindst ét tilbud i løbet af den treårige periode. Andelen af brugere er i Faxe Kommune højere end i Region Sjælland og på landsplan.

Den høje andel kan tilskrives, at relativt mange af kommunens virksomheder har deltaget i strukturfondsprogrammer. Det har i alt 5,2 pct. af virksomhederne, mens den tilsvarende andel var hhv. 1,8 pct. i Region Sjælland og 1,5 pct. på landsplan.

Til gengæld har en relativ mindre andel af virksomhederne i Faxe Kommune benyttet øvrige erhvervsfremmetilbud i Væksthuset, Eksportrådet og de nationale innovationsordninger, som omfatter Innovations Fondens programmer (Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster). Andelen der har benyttet disse erhvervsfremmeordninger, er under niveauet for både Region Sjælland og gennemsnittet for hele Danmark.

9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

Virksomhederne med mere end 10 ansatte tegner sig for en stigende andel af beskæftigelsen i Faxe Kommune. Fra 2012-17 er virksomhedernes andel af beskæftigelsen steget med 12 procentpoint.

I Faxe Kommune har jobvæksten de senere år været stærkest inden for internationalt orienterede erhverv. Virksomhederne med høj vækst skabte 33 pct. af alle fuldtidsarbejdspladser inden for internationalt konkurrerende erhverv i 2017.

Samtidig spiller iværksætterne en central rolle for beskæftigelsen. Virksomheder etableret fra 2010-15 beskæftiger 420 fuldtidsansatte i 2017.

63%

af de beskæftigede er ansat i mindre virksomheder med under 10 fuldtidsansatte.

Fra 2012-17 er antallet af beskæftigede i virksomheder med over 10 ansatte øget med

206 fuldtidsårsværk.

I dette kapitel ses der nærmere på, hvem der trækker væksten i Faxe Kommune. Kapitlet giver dybere indsigt i de virksomheder og brancher, som skaber mange nye arbejdspladser. Analyserne skal skabe dybere forståelse af kommunens samlede erhvervspræstationer og dermed sikre et godt grundlag for prioriteringerne i den lokale erhvervs politik.

Tabel 9.1 viser fordelingen i antal fuldtidsjobs på virksomhedsstørrelser for årene 2012, 2015 samt 2017. Desuden viser tabellen den absolutte vækst i antal fuldtidsjobs for perioden 2012-17.

Tabel 9.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på virksomhedsstørrelser

	2012	2015	2017	Vækst i antal fuldtidsjobs 2012-17
0,5-1 årsværk	1.144	1.087	1.094	-50
2-9 årsværk	2.186	2.225	2.224	38
Over 10 årsværk	3.521	3.673	3.727	206
Uden fysisk arbejdssted	222	234	232	10
I alt	7.073	7.219	7.277	204

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Af diskretionshensyn er størrelseskategorierne 10-20 årsværk, 20-49 årsværk samt over 50 årsværk er slået sammen i kategorien Over 10 årsværk.

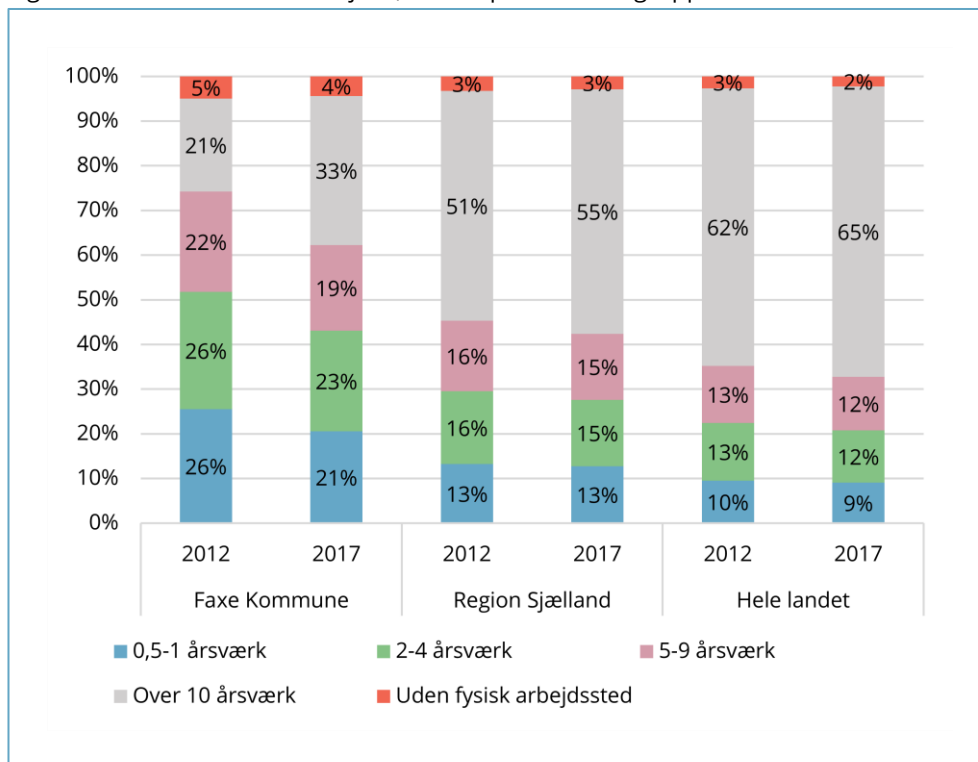
Det samlede antal fuldtidsjobs i Faxe Kommune er steget med lidt over 200 årsværk fra 2012-17. Næsten en tredjedel af alle fuldtidsårsværk i Faxe er beskæftiget i mindre virksomheder med 2-9 fuldtidsansatte personer. Antallet af fuldtidsjobs i denne virksomhedsgruppe er steget med 38 fuldtidsjobs i perioden 2012-17, mens virksomhedsgruppen med 0,5-1 årsværk mistede 50 fuldtidsstillinger i samme periode.

Virksomhederne med over 10 fuldtidsansatte oplevede den største vækst fra 2012-17. I 2012 beskæftigede de 3.521 årsværk, mens dette tal steg til 3.727 årsværk i 2017. Det svarer til en stigning på 5,8 pct. eller 206 fuldtidsjobs.

Figur 9.1 viser vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper for hhv. Faxe Kommune, regionen og hele landet.

Figur 9.1 Vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Af diskretionshensyn er størrelseskategorierne 10-20 årsværk, 20-49 årsværk samt over 50 årsværk er slået sammen i kategorien Over 10 årsværk.

I Faxe Kommune var 63 pct. af alle fuldtidsjobs beskæftiget i mindre virksomheder med under 10 fuldtidsansatte personer i 2017. Den største andel (23 pct.) var beskæftiget i virksomheder med 2-4 fuldtidsansatte personer.

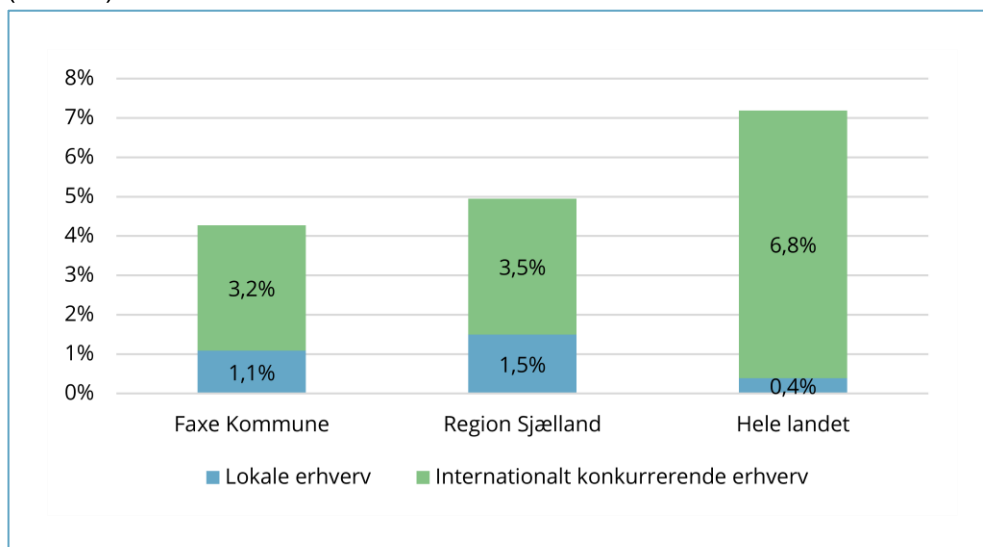
Der har været en markant fremgang i antallet af årsværk beskæftiget i virksomheder med 10 fuldtidsansatte eller mere. I 2017 beskæftigede virksomhederne 33 pct. af alle årsværk i Faxe, mod 21 pct. i 2012. Samme tendens gør sig gældende for regionen som helhed og på landsplan.

I tråd med udviklingen for Region Sjælland og hele landet er en faldende andel af alle fuldtidsjobs beskæftiget i virksomhederne med under 10 fuldtidsansatte. Det er særligt andelen af årsværk beskæftiget i mikrovirksomhederne (0,5-1 årsværk), som er gået tilbage. I Faxe Kommune er andelen faldet fra 26 pct. i 2012 til 21 pct. i 2017.

Figur 9.2 viser vækst i fuldtidsjobs for perioden 2012-17, fordelt på lokalt og internationalt konkurrerende erhverv. Væksten i fuldtidsjobs i Faxe Kommune er sammenholdt med Region Sjælland og hele landet.

Internationalt konkurrerende erhverv består af brancher med stor direkte eller indirekte eksport samt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv, som har erfaring med eksport.⁶

Figur 9.2 Vækst i fuldtidsjobs fordelt på lokalt og internationalt konkurrerende erhverv (2012-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

På landsplan er væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer primært drevet af virksomheder tilhørende internationalt konkurrerende erhverv. Fra 2012-17 steg antallet af fuldtidsjobs i internationalt konkurrerende erhverv med 6,8 pct., mens antallet af fuldtidsjobs i lokale erhverv steg med 0,4 pct.

I Faxe Kommune er væksten især drevet af virksomheder i internationalt konkurrerende erhverv, som fx fremstillingsvirksomheder. Fuldtidsbeskæftigelsen inden for internationalt konkurrerende erhverv i Faxe Kommune gik frem med 3 pct. i perioden fra 2012-17.

Lokale erhverv, som fx bygge & anlæg samt operationel service, spiller en større rolle i Faxe og regionen sammenlignet med hele landet. I 2012-17 steg fuldtidsbeskæftigelsen inden for lokale erhverv med 1,1 pct. i Faxe. Regionen oplevede en lidt højere vækst inden for lokale erhverv.

⁶ Se metodekapitel i IRIS Group (2015) *Det Midtjyske Vækstlag*, for en uddybning af afgrænsningen af internationalt orienterede erhverv.

Tabel 9.2 viser de største virksomheder i Faxe Kommune, deres branchetilhørsforhold, antal ansatte samt antal fuldtidsjobs. Grundet diskretionshensyn er antal fuldtidsjobs og antal ansatte angivet som intervaller.

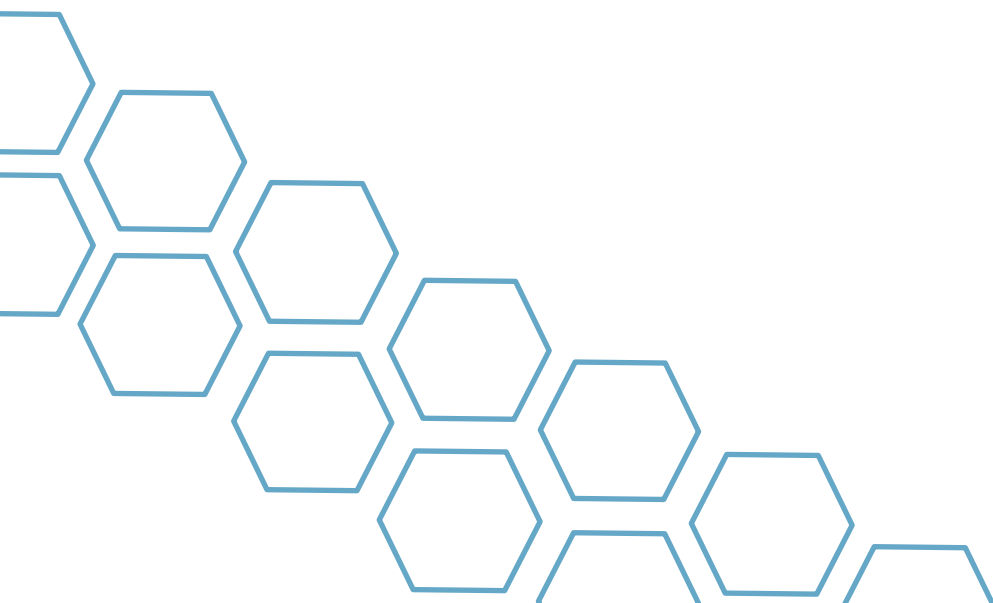
Tabel 9.2 De største virksomheder (2017)

Virksomhed	Branche	Antal fuldtidsårsværk	Antal ansatte
Royal Unibrew A/S	Industri	500-749	500-749
Haribo Produktion A/S	Industri	200-499	200-499
Danish Agro Karise	Industri	50-99	100-199
Brdr. Christensen ApS	Industri	50-99	50-99
Fibia P/S	Information og kommunikation	50-99	50-99
Sp Medical A/S	Industri	50-99	50-99
Bygma Haslev	Engroshandel	50-99	50-99
Nestlé Professional Food A/S	Industri	50-99	50-99

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Figuren viser de otte største virksomheder i Faxe baseret på antallet af fuldtidsansatte personer. De fire største virksomheder i Faxe er beskæftiget inden for industrien og har Royal Unibrew A/S og Haribo Produktion A/S i spidsen.

Den ubestridte største virksomhed i Faxe Kommune er Royal Unibrew A/S, som beskæftiger 500-749 ansatte og et tilsvarende antal fuldtidsårsværk. Den næststørste virksomhed Haribo Produktion A/S beskæftiger 200-499 fuldtidsårsværk. Det svarer til, at de to største virksomheder i Faxe tilsammen beskæftiger 9-17 pct. af alle fuldtidsansatte personer i kommunen.

Tabel 9.3 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder etableret i hhv. 2010-11, 2012-13 samt 2014-15.

Tabel 9.3 Udvikling i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder

	Iværksættervirksomheder etableret i 2010-11	Iværksættervirksomheder etableret i 2012-13	Iværksættervirksomheder etableret i 2014-15
2011	112		
2013	187	149	
2015	170	182	134
2017	117	114	189

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Der blev i alt skabt lidt over 1.000 virksomheder i perioden fra 2010-15, hvoraf 50 pct. fortsat eksisterede i 2017.

I 2010-11 blev der etableret 343 virksomheder. I 2011 havde de virksomheder skabt 112 fuldtidsjobs. Det antal steg yderligere mod 2013, hvorefter antallet af fuldtidsansatte personer har været faldende. I 2017 eksisterede 133 af de oprindelige 343 virksomheder. Det samlede antal fuldtidsjobs pr. overlevende virksomhed etableret i 2010-11 har således været stigende gennem perioden.

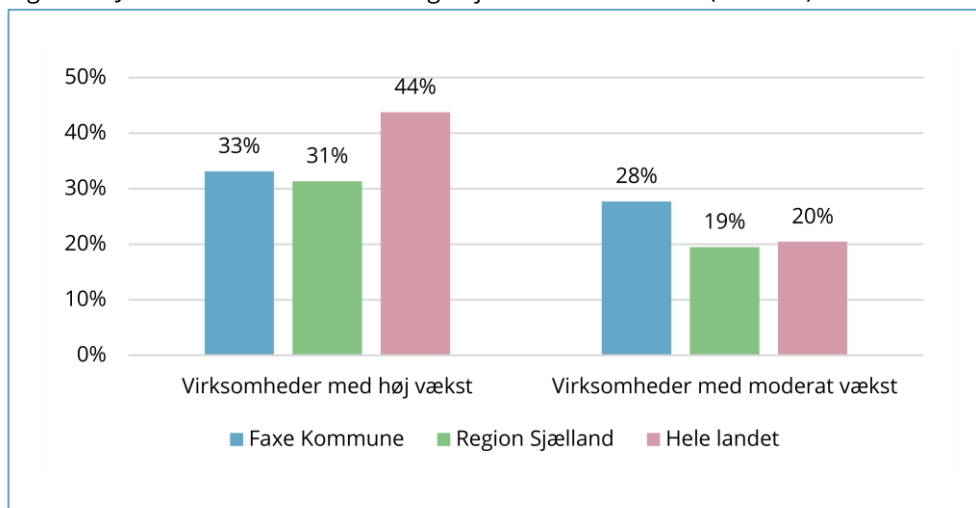
I 2012-13 blev der etableret 317 virksomheder, hvoraf 50,7 pct. – eller 161 virksomheder – fortsat eksisterede i 2017. Antallet af fuldtidsjobs har været faldende gennem hele perioden. I 2017 beskæftigede de 161 virksomheder 114 fuldtidsansatte personer.

Figur 9.3 undersøger vækst- og højvækstvirksomhedernes betydning for den lokale jobskabelse i Faxe Kommune. Figuren viser andelen af fuldtidsjobs i 2017, som er blevet skabt af vækstvirksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv i løbet af de seneste tre år (2014-17). Der skelnes mellem virksomheder med høj vækst og virksomheder med moderat vækst. Den lokale jobskabelse i Faxe Kommune sammenlignes med jobskabelsen i regionen og hele landet.

I 2017 var der 8 virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv med høj vækst i Faxe Kommune. I løbet af de seneste tre år (2014-17) skabte virksomhederne med høj vækst 49 fuldtidsjobs. Det svarer til 33 pct. af alle de fuldtidsjobs, der er skabt i perioden 2014-17 inden for internationalt konkurrerende erhverv i Faxe Kommune.

Jobskabelsen blandt virksomhederne med høj vækst var lidt større i Faxe sammenlignet med regionen, mens højvækstvirksomhederne på landsplan stod for 44 pct. af jobskabelsen inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Figur 9.3 Jobskabelse blandt vækst- og højvækstvirksomheder (2014-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Vækstvirksomheder defineres som virksomheder der har haft en absolut vækst på 3 mio. kr. eller derover de seneste 3 år. Vækstvirksomheder kategoriseres som højvækstvirksomhed hvis den har (1) 5-9 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 30 pct. eller derover de seneste 3 år, eller (2) over 10 årsværk i analyseåret og en årlig vækst på 20 pct. eller derover de seneste 3 år. For vækstvirksomheder med moderat vækst kræves det for et tilsvarende antal årsværk at virksomheden har haft en årlig vækst på hhv. 10-30 pct. og 10-20 pct. de seneste 3 år.

Virksomheder med moderat vækst stod for en relativt mindre andel af jobskabelsen i kommunen. I perioden 2014-17 skabte de 12 virksomheder med moderat vækst 19 pct. af alle fuldtidsjobs inden for internationalt konkurrerende erhverv. I Region Sjælland og på landsplan stod virksomhederne med moderat vækst for en relativt lavere andel af den samlede jobskabelse.

Bilag

Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Branche	Specialiseringsgrad 2017	Ændring i specialiseringsgrad 2010-17	Antal årsværk 2017
Råstof, energi og forsyning mv.	5,34	-0,22	380
Levnedsmiddelindustri	4,95	1,37	996
Undervisning	2,35	0,25	386
Bygge & anlæg	1,50	0,11	1.020
Sundhedsvæsen	1,44	0,11	247
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1,37	-0,04	367
Private velfærdsinstitutioner	1,22	0,22	184
Ejendomshandel og udlejning	1,15	0,18	217
Operationel service	1,12	0,06	570
Detailhandel	0,98	-0,01	798
Andre serviceydelser mv.	0,81	-0,03	166
Transport	0,75	-0,36	299
Hoteller og restauranter	0,73	0,05	230
Farma og kemisk industri, mv.	0,71	-0,27	193
Møbel og anden industri mv.	0,70	0,11	88
Reklame og øvrig erhvervsservice	0,66	0,13	87
Engroshandel	0,64	-0,33	421
Metalindustri	0,51	0,02	83
Kultur og fritid	0,48	0,01	55
Tele, IT og information	0,39	0,25	118
Rådgivning, forskning og udvikling	0,33	-0,04	158
Maskin- og transportmiddelindustri	0,29	-0,09	75
Tekstil, træ og papirindustri mv.	0,23	-0,13	23
Forlag, tv og radio	0,22	-0,06	22
Finansiering og forsikring	0,22	-0,01	70
Elektronikindustri	0,00	-0,12	0
Uoplyst aktivitet	0,00	0,00	0

IRIS GROUP

JORCKS PASSAGE 1B, 4. SAL | DK-1162 KØBENHAVN K
IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK